

A tartalomból

1-2. oldal
Az őszi védmű felülvizsgálatok tapasztalatai

3. oldal
A 2013. évi öntözési idény

3-4. oldal
Téli Átmeneti Közfoglalkoztatási Program

4-5. oldal
Védelmi osztag gyakorlat

5-6. oldal
Szakaszvédelem vezetői tanfolyam

8. oldal
Interkalibrációs mérések a Körösökön

8-9. oldal
...Figyelem! Robbantás következik!

10-11. oldal
Pályázati hírek

11-12. oldal
Mályvádi árvízvédelmi fejlesztések

13. oldal
A Komplex Tisza-tó projekt

14-15. oldal
Történelem az MHT Békés Megyei Területi Szervezetének életéből

16. oldal
Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetését kapott Bak Sándor igazgató

17-18. oldal
Bodoki Károly szobra

21-23. oldal
60 éves a KÖVIZIG

23-24. oldal
Adománygyűjtés

MELLÉKLET
Vízügyi Legendárium

Az őszi védmű felülvizsgálatok tapasztalatai

Közfoglalkoztatottak gátkaszálás közben

Jogsabályi kötelezettségeinknek megfelelően ez évben is megtörtént a vízügyi igazgatóság által kezelt ár- és belvízvédelmi létesítmények őszi felülvizsgálata. Őszszel nemcsak az állami, hanem az önkormányzati, illetve a társulati védműveket is ellenőrizni kellett. Az önkormányzati és társulati művek ellenőrzésében igazgatóságunk munkatársai is részt vettek, ily módon közvetlen tapasztalatokkal és ismeretekkel rendelkezünk ezen művek állapotáról, problémáiról. Az igazgatóságunk által kezelt vízkárelhárítási létesítmények 2013. évi - szeptember 24. és október 10. között lebonyolított - szemléjén részt vettek a Békés-megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság területileg illetékes munkatársai is. Árvízvédelmi töltéseink állapotát nagyban meghatározza a rajta lévő fűtakaró minősége. A fűtakaró védi a töltést a túlzott kiszáradástól, a hullámverés és a heves esők romboló hatásától, mérsékli a repedések kialakulását. Megfelelő védelmet csak megfelelő állapotú növényzet képes biztosítani. Az egyre inkább terjedő gyomok és egyéb, erőszakosan tért nyelő tájidegen növények, mint például a gyalogakác, a vaddohány

vagy a gyalogbodza tönkreteszik a fűvet és helyette vagy kopár felület keletkezik, vagy pedig a földmű védelmét szolgálni nem képes, közönséges gyomok nőnek fel. Jelenleg a legnagyobb problémát a gyalogakác fertőzés okozza, mely a közvetlenül a folyókat határoló fővédvonalaink 47%-án (146 km hosszon) van jelen. A fertőzöttség időbeni menete változó, de emelkedő tendenciájú.

Védekezni kaszálással tudunk, amely azonban nem képes a probléma gyökeres megoldására.

Árvízvédekezés alkalmával különösen fontos a töltések koronájának állapota, használhatósága. Az ott folyó közlekedés koptatja a földművet (évről-évre alacsonyabbak lesznek a töltéseink) és amennyiben csapadékos időszak áll be, sárosná, járhatatlanná váló állapotba kerülnek. Az összevágott korona elsimítása ugyan látszólag rendben lévő helyzetet eredményez, azonban ha a szétnyomott, összevágott koronát felázott állapotában is használják közlekedésre, akkor a keréknyomokkal összeszabdalt, deformálódott földműnek a hiányzó föld pótlása

Folytatás a 2. oldalon →

nélkül elvégzett minden domborítása további magasságcsökkenéssel jár. Az elmúlt egy éves időszak alatt összesen 279 km hosszúságon végeztünk földpótlás nélküli töltéskorona domborítást. Meglévő szórt, beton és aszfalt burkolatú útjaink kielégítő vagy jó állapotúak. Az összesen 340 km hosszú fővédvonalai töltéseinket 259 mű keresztezi (zsilip, kábel, cső, stb.). A víz átvezetését szolgáló, nem nyomócső jellegű létesítményeket meghatározott ütemterv szerint vizsgáljuk. 2013-ban 14 keresztező műtárgyat ellenőriztünk. Ugyan valamennyi műtárgy igényel kisebb-nagyobb karbantartást, ám mindegyik biztonságos vízzárású és kellően szilárd állapotú.

Árvízi szükség tározóink kétharmada fejlesztés alatt van, hiszen mind a Kisdelta, mind pedig a Mályvádi szükség tározó korszerűsítése megindult 2013-ban. Tényleges munkavégzés eddig még csak a Mályvádi tározónál történt, ahol elkészült a két új vízbeeresztő hely alapozása.

A fejlesztési munkákat úgy terveztük, hogy a tározók az építési idő alatt is képesek ellátni feladatukat. Mindhárom létesítmény alkalmas a szélsőségesen magas árvízszintek hatékony csökkentésére.

2013. szeptember 18-án a Sebes-Körös bal parti töltéshez csatlakozó, Körösladány külterületén fekvő, funkció nélküli Kihí gátnál igazgatóságunk szakembereinek közreműködésével a Készenléti Rendőrség eredményes gátrobbantási gyakorlatot tartott.

A gyakorlat során két szakaszon szabályos trapézzselvényt robbantottak ki. Egyúttal mérték a robbantás által keltett rezgéseket is, melyek jóval az előzetes várakozások szerinti mérték alatt maradtak.

Az árvízi levonulás szempontjából igen fontos a töltések és a meder közötti hullámterek állapota. A vízlevonulás szempontjából a minél kisebb ellenállást okozó növényzet: széles hullámtereken ligetes szálferdők, gyepek, keskeny hullámtereken csak gyepek jelenléte kívánatos. Ahol nem áramlik a víz, hanem csak tározódik, ott akár elvadult erdő is elképzelhető. Amennyiben a vázoltaktól eltérő, attól rosszabb állapotok vannak, akkor a szükségesnél magasabb árvízszintek mellett képes levonulni az árhullám, vagyis védekezési többletfeladatok és többlet

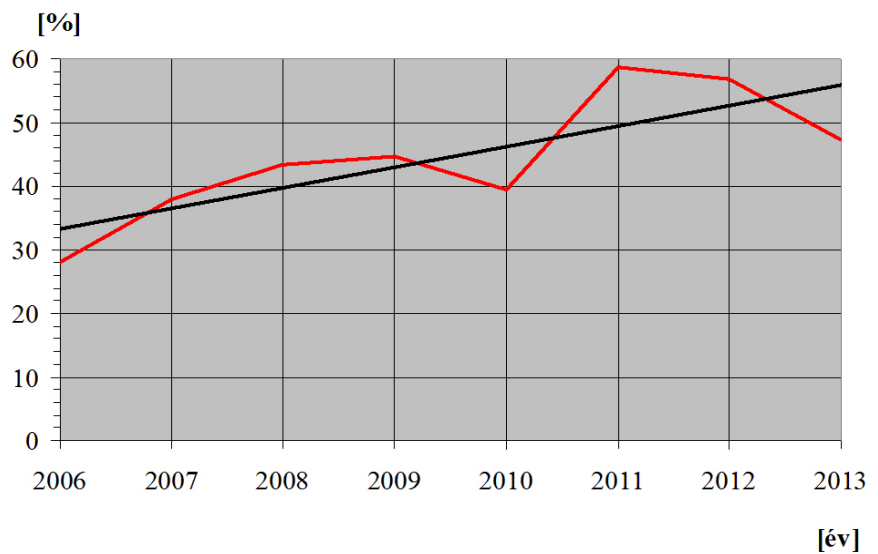
kockázatok keletkeznek. A közmunka révén a töltés felőli erdősávok kielégítő állapotokat mutatnak, azonban az erdők belsejében és a mederoldalak zónájában további, nehéz feladatok állnak előttünk. Ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy a növényzet fenntartása, karbantartása folyamatos feladat, hiszen a munka tárgya élő anyag.

Gátörtelepeinket lehetőségeink szerint korszerűsítjük. 2012 decemberében magyar-román pályázati konstrukciókban újjáépült a Remetei és a Ma-

sát szolgáló zsilipjeink 70%-a (98 db) megfelelő állapotú, a többi felújítást, átépítést, illetve megszüntetést igényel. A tavaszi belvízvédekezés folyamán, a stabil szivattyútelepeken nagyarányú volt a szivattyúk és kiszolgáló berendezések meghibásodása.

Szükség esetén a meglévő stabil szivattyútelepek mellé, illetve csatornákon esésnövelés céljából mobil szivattyúk telepítésére van lehetőség. Igazgatóságunk szállítható szivattyúinak összes kapacitása mintegy 16,7 m³/s.

Az Amorpha fertőzöttség alakulása 2006-2013. között

lomfoki gátörtelep. 2013 novemberében megkezdődött a Csíkéri gátörház rekonstrukciója. A közfoglalkoztatás lehetőségeit kihasználva valamennyi gát-, illetve csatornaörtelepünkön, szivattyútelepünkön kisebb karbantartások történtek.

Az őszi szemlék során megállapítást nyert, hogy a belvízcsatornák gaztakarítottsági állapota alatta marad az elvárható szintnek, a csatornák átlagos vízszállítóképesége az engedélyes állapot 50%-át sem éri el annak ellenére, hogy az elmúlt évekhez képest a közmunka programnak köszönhetően jelentős kézi gaztakarításokat tudunk elvégeztetni.

A főcsatornákon 2013-ban védekezés alatt és védekezésen kívül is történt munkavégzés. Belvízvédekezés alatt került sor több csatornán vízfolyás gátló akadály eltávolításra munkagéppel. A közfoglalkoztatási program nagy segítséget nyújtott a művek fenntartásában, elsősorban a cserjeirtás és gaztakarítás tekintetében. A belvizek kormányzá-

Az időjárás és vízjárás adatgyűjtő, valamint hírközlő hálózatunk megfelelően működik.

Védelmi terveink aktuálisak és rendelkezésre állnak. 2013-ban országosan egységes formában lett kidolgozva a Vízkárelhárítási Szabályzat, valamint a felkészülési és az erőforrás biztosítási terv is.

Személyi állományunk felkészült és gyakorlott, amit a júniusi dunai árvízvédekezés során is bizonyított. Már egy kiterjedt II. fokú védekezés esetén sem tudjuk biztosítani a szükséges műszaki irányító létszámot, ezért már ebben az esetben is szükségünk van a társ vízügyi igazgatóságok, illetve külső szakemberek bevonására.

A nehézségek ellenére a vízügyi igazgatóság a védekezési feladatok ellátására jól felkészült, és a vízkárelhárítási védelmi műveken – az eddigi hagyományok folytatásaként – a továbbiakban eredményesen fog tudni védekezni a vizek kártételei ellen.

Kisházi Péter Konrád

A 2013. évi öntözési idény

A növénytermesztés szempontjából - a csapadék mennyisége alapján -, a 2013-as hidrológiai év kedvezően indult. Az előző 20 év átlagához viszonyítva február végéig igazgatóságunk működési területén átlagosan 14,3 mm csapadéktöbblet mutatkozott. A levegő középhőmérséklete decemberben átlag alatti, januárban és februárban az átlagosnál magasabb, és az eltérés emelkedő tendenciájú volt. Ezután azonban szélsőséges időjárású periódusok következtek. Az aszály kialakulásában már a március 7. – április 5. közötti rendkívüli mennyiségű csapadék, (154,2 mm) és az azzal párhuzamosan kialakult, tartósan csökkenő tendenciájú - néhány napon kifejezetten télies - hőmérséklet is szerepet játszott.

Április második felében csapadék nélküli intenzív hőmérséklet-emelkedés következett be, a napi legmagasabb hőmérsékletek területi átlaga a hónap végére meghaladta a 30 °C-ot.

Május elejétől területi különbség alakult ki a hőmérsékletek vonatkozásában, az országhatár közelében fokozódott, majd állandósult a forróság, miközben a Hármas-Körös környezetében kissé enyhült. Csapadék alig volt, április 13 - május 16. között területi átlagban mindössze 6,4 mm-t mértünk. Május harmadik dekádjában megjött a

várva-várt eső, viszont néhány nap alatt 8 °C-ot zuhant a középhőmérséklet.

A területi értelemben vett markáns hőmérsékleti különbségek, június 8-án szüntek meg. Ekkor újabb intenzív és tartós hőhullám érkezett, és kitarított június 24-ig. A napi legmagasabb hőmérsékletek néhány napon helyenként elérték a +40 °C-ot is, a napi középhőmérsékletek pedig a 30 °C-ot. Csapadék csak az időszak végén volt.

Ezután tartós szárazság következett. Ezen belül június 25 - augusztus 24. időszakban, 62 napon át egyetlen olyan nap sem volt, amikor a lehullott csapadék területi átlaga elérte volna az 5 mm-t, és a napi csapadékatlagok összege csupán 18,3 mm volt. Július 12-augusztus 24. között átlagosan 4,7 mm csapadék hullott. A hőmérséklet júliusban 1,2 °C-kal az átlag felett alakult. A hónap vége felé 28-29-én ismét voltak +40 °C-os napi legmagasabb hőmérsékletek. Augusztusban hasonlóan nagy forróság volt 7-8-9-én, de általában is 1,9 °C hőmérsékleti többletet mértünk. A napi legmagasabb hőmérsékletek között egészen a 27-én érkezett lehűlésig minden napon volt 30 °C-ot elérő érték. A tartós csapadékhiány és a magas hőmérséklet hatása nem volt egységes, egyes növényféléket súlyosabban, másokat kevésbé súlyosan érintett. Az is

megfigyelhető évek óta, hogy a talajvízszint fokozatosan csökkenő tendenciát mutat és a növényzet nem tudja a talajvíztükör feletti háromfázisú talajból a vizet hasznosítani, hanem csak a lehullott csapadék (ami sokszor hiányzott) és az öntözővíz tudja biztosítani a növények vízellátását.

A 2013-as öntözési idényben a KÖVIZIG által üzemeltetett öntözőrendszerekben jellemzően a korábban megszokott vízhasználókkal kötöttünk vízszolgáltatási szerződést, aminek száma 36 db volt. Esőzető öntözésre 2.562 ha-ra, halastó üzemeltetésre 405 ha-ra volt szerződött igénybejelentés, mely területeket a kialakuló csapadékszegény időjárás miatt többször is öntöztek. Az üzemeltetésünkben lévő rendszerekbe esőzető öntözésre és a halastavak vízpótlására több mint 20 millió m³-t vizet szolgáltatunk.

A vízszolgáltatás, ha nem is zavartalanul, de megtörtént minden esetben. Azonban vannak olyan rendszereink, melyekben az évek óta hiányzó fenntartási pénzek miatt, nem lehet biztosítani az engedélyes vízhozamokat, és egyidejűség esetén nem biztosítható a zavartalan öntözővíz szolgáltatás sem.

Czakó András
Megyeri László

Téli Átmeneti Közfoglalkoztatási Program

Az ez évi országos közfoglalkoztatási programunk 2013. október 31-én lezáródott. A program során 1 892 fő közfoglalkoztatással érintett munkavállalót foglalkoztattunk, éves statisztikai átlaglétszámunk 1 400 fő volt. A megítélt támogatás 1 157 281 eFt volt, ebből 1 142 922 eFt-ot sikerült lehívni.

A Kormány szándéka szerint a téli időszakra is munkát kíván biztosítani az álláskeresőkre, ezért meghirdette 2013. november 01 – 2014. április 30. közötti időszakra szóló Téli Átmeneti Közfoglalkoztatási Programot. A foglalkoztatás napi 8 óra, és a programban jelentős részt foglal el a közfoglalkoztatottak képzése is.

Igazgatóságunk 2013. november 1-től 604 főt vett fel, akik közül december 2-től 270 fő képzésen vett részt. 144 fő motorfűrész-kezelő, 126 fő targonca-

Közfoglalkoztatottak a véderdő szélén gaz és cserjeirtást végeznek

ca-kezelői tanfolyamra iratkozott be. A targonca kezelői tanfolyamok véget értek, a dolgozók ezután vizsgát tesznek, a motorfűrész kezelői képzés február végéig tart. A KÖVIZIG a mezőtúri

és komádi tanfolyamok esetében vesz részt a gyakorlati oktatásban, valamint Békésen, Szarvason biztosít gyakorlati helyszínt.

Folytatás a 4. oldalon →

Facsetete pótlás	47 000 db
Kaszálás	13 ha
Cserjeirtás	33 ha
Nádirtás	9 ha
Iszapolás csatornából	29 m ³
Ár-, és belvizes műtárgyak karbantartása	3 156 munkaóra
Védelmi központok, őrházak, szivattyútelepek karbantartása	18 000 munkaóra

2014. január 01-től 910 fő átlaglétszámot foglalkoztatunk. A munkaruházat és védőeszközök beszerzésre és kiosztásra kerültek.

A kedvező időjárás lehetővé tette a tervezett erdőápolási és cserjeirtási munkák elvégzését, melyek a táblázatban láthatóak.

Dalmadi Zsolt

Októberben védelmi osztag gyakorlatot tartottunk

Az OVF 2012. évben igazgatóságunk részére az árvíz- és belvízvédekezési, valamint a vízminőségi kárelhárítási gyakorlat végzése alóli felmentést azzal a feltétellel adta meg, hogy 2013. évben végre tényleges védelmi gyakorlatot fogunk tartani, melyre hosszas előkészület után, a Megyei Védelmi Bizottsággal történt többszöri egyeztetés eredményeként, 2013. október 17-én került sor.

A gyakorlat elgondolása szerint a Körösök vízgyűjtő területén lehullott rendkívüli mennyiségű csapadék nyomán a Fekete-Körösön - a számítások szerint - LNV közeli, illetve azt meghaladó tetőzési szintű árhullám indul el. A Fekete-Körös jobb oldali árvízvédelmi töltésén - a Malomfoki szivattyútelep környezetében - altalaj állékonysági probléma jelentkezik, a védvonal állapot ellenőrző szakcsoport a védtöltés vízoldali szádfallal történő megerősítését javasolja. Tekintettel a várható tető-

Munkavédelmi oktatás az osztagtelepen

zés szintjére, illetve a talajmechanikai problémára, szükségessé válik a Mályvádi szükségeltározó igénybevétele, illetve a 2.91. öblözetben Sarkad városának kitelepítése. Az árhullám levonulása közben a Fekete-Körös romániai vízgyűjtőjén közlekedési baleset következtében egy kamionból olajszenyvezés jut a folyóba, melynek lokalizálására már csak magyar területen van lehetőség, így vízminőségi kárelhárítás végrehajtása is szükséges.

A gyakorlaton a KÖVIZIG Védelmi Osztag tagjai 74 fővel vettek részt, gyakorlatilag teljes létszámmal, kiegészülve a Békés-Drén Kft. 27 fő dolgozójával, valamint a központból az osztaghoz vezényelt műszakiakkal. Jelen gyakorlat keretében: két verőgépes szakcsoport, a vonal- és térvilágító szakcsoport, illetve a vízminőségi kárelhárító szakcsoport.

A gyakorlat célja az volt, hogy a regionális védelmi osztag a Békés Drén Kft. dolgozóival közös gyakor-

lat keretében készüljön fel az esetlegesen szükségessé váló védelmi (árvízvédekezési és vízminőségi kárelhárítási) beavatkozásokra.

A gyakorlat központi helyszínéül a Fekete-Körös jobb oldali árvízvédelmi töltése mentén a 14+930 tkm környezetében lévő Malomfoki szivattyútelepet választottuk.

Amikor tisztázódott a gyakorlat tényleges végrehajtási napja, megkezdődött az előkészítés. Egyeztetünk és pontosítottuk a Védelmi Osztag riasztási és rakodási tervében szereplő elérhetőségeket, a konkrét résztvevőkre határoztuk meg a riasztási sorrendet, egyeztetünk a kivonulást biztosító gépjárművek körét. A konkrét beavatkozási feladatok ismeretében meghatároztuk a szükséges felszerelések és az igénybe venni kívánt szállítójárművek körét is. Megtörtént a felszerelések működőképességének ellenőrzése, a szükséges alkatrészek összegyűjtése. Előzetes megbeszélés keretén belül

Szádflemezfal verése

Folytatás a 5. oldalon →

Felszínen úszó olajszennyezés lokalizálása

Tér- és vonalvilágítás kiépítésének gyakorlása

meghatároztuk a feladatokat, tisztáztuk a részleteket és kijelöltük a felelősöket.

Az előzetesen helyszíni bejárásán meghatároztuk a beavatkozások helyeit, illetve mivel a szádlemez húzást és a verést együtt kívántuk gyakorolni, így néhány lemezt előre le kellett verni.

A gyakorlat napján a résztvevő munkatársakat reggel 6 órakor riasztottuk, miután megérkeztek az osztagtelepre ismertettük a végrehajtandó feladatokat, majd megtörtént a munkavédelmi oktatás.

A szerszámok, anyagok és eszközök rakodása az osztagtelepen kézi erővel, illetve autódaruk igénybevételével történt. A felvonulási útvonal: a Fehér-Körös balparti osztagtelep – Fehér-Fekete-Körös deltája – Sarkad városa – a Fekete-Körös folyó jobb parti védelmi helye, a Malomfoki szivattyútelepnél volt, ahol a személygépkocsik, illetve a teherautók, kamionok, a műhelygépkocsi, az autódaruk elfoglalták helyüket és megkezdődött az az anyagok, eszközök és felszerelések lepakolása a megfelelő helyre.

A helyi védelmi bizottságok tagjainak szemléje

A gyakorlat hivatalos részének lezárása után, az időközben elkészült gulyásleves elfogyasztása következett. A

szakácsok kitétek magukért, és még az időjárásra sem lehetett panaszunk, hiszen az eső az ebéd idejére érkezett meg, a gyakorlat idejét megkímélte.

A gyakorlatunk hivatalos értékelése szerint, a résztvevő állomány munkája példamutató, a technikai eszközök üzembiztonsága, használhatósága jó volt. A Békés-Drén Kft. dolgozói, illetve az új kollegák megtalálták helyüket a feladatok végzése során, a gyakorlat beváltotta a hozzá fűzött elvárásokat.

Megállapíthattuk, hogy

- a tényleges beavatkozásokat magába foglaló védelmi osztag gyakorlatok megtartását nem helyettesítheti az elrendelt III. fokú készség, mely során konkrét beavatkozásra nem kerül sor,
- mivel a védelmi osztagban többes beosztások vannak (egy személy több feladatra is alkalmas kell, hogy legyen) minden feladat elvégzésére érdemes sort keríteni, ugyanakkor egy-egy alkalommal nem célszerű sok feladat gyakorlása, nem a mennyiségre, hanem a minőségre való törekvést tartjuk célravezetőnek, hogy minden tag gyakorolni tudjon,
- továbbítottuk az OVF felé, hogy a meglévő pneumatikus üzemmódú verő és húzó eszközeink mellett a korszerűbb vibrációs technológiával működő berendezések beszerzésére szükségünk lenne, a műhelygépkocsink és felszerelése is előregedett, és ahogy azt az MBSZ szemle jegyzőkönyveinkben évek óta jelezzük, igényünk lenne a verő és húzógépek üzemeltetéséhez szükséges darus gépkocsi beszerzése.

Elmondhatjuk, hogy valamennyi résztvevő számára hasznos és emlékezetes napot töltöttünk el.

Kőváriné Szabó Erzsébet

Szakaszvédelem vezetői tanfolyam

A 2013. évi dunai árhullám után, az OVF a bajai főiskolával közreműködve - az árvízvédelmi szervezetben irányítói feladatkört ellátó munkatársak részére - három ütemben kétnapos továbbképzést szervezett, amelyen a 12 igazgatóságról ösz-

szesen 348 fő vett részt. Az igazgatóságunkat képviselő hallgatók (35 fő) – a tanfolyam címével ellentétben - nemcsak a védelemvezetőkől és helyetteseikből kerültek összeállításra, hanem részt vettek még a Központi Ügyelet tagjai közül né-

hányan valamint a Védelmi Osztag vezetője is.

A megjelenteket Láng István, az OVF műszaki igazgatóhelyettese köszöntötte, majd nyitóelőadásában

Folytatás a 6. oldalon →

1. nap (2013.12.02.)	2. nap (2013.12.03.)
<i>Láng István:</i> A továbbképzés megnyitása	<i>Dr. Nagy László:</i> Árvízi jelenségek III: Árvízvédelmi földművek suvadásának jelentkezése esetén követendő eljárás gyakorlati kérdései
<i>Dr. Dobi László-Dr. Orosz Mónika:</i> Az árvíz elleni védekezés jogi szabályozása I-II.	<i>Dr. Nagy László-Horváth Emil:</i> Árvízi jelenségek IV: Buzgárok észlelése esetén követendő eljárás gyakorlati kérdései
<i>Láng István:</i> Az árvízvédelem fejlesztési feladatai	<i>Benedek András-Jászné Gyovai Ágnes:</i> Töltéstartó épített műtárgyak árvízi üzemeltetése
<i>Láng István-Bara Sándor:</i> Árvízvédelmi készütségi feladatok	<i>Kerti Andor:</i> Árvízi jelenségek II. Meghágási veszély, hullámvérés esetén jelentkező feladatok gyakorlati megoldása
<i>Lovas Attila:</i> Logisztikai feladatok és megoldások a védvonal kiszolgálására	<i>Bodnár Gáspár-Kerti Andor:</i> Városi belterületi szakaszok árvízvédelmének sajátosságai
<i>Zellei László:</i> Szivárgáshidraulikai alapok	<i>Dr. Szlávik Lajos:</i> A szükségtározás és lokalizáció alapjai, a szakaszvédelem-vezetés gyakorlati feladatai tározás, lokalizáció esetén
<i>Kisházi Péter:</i> Árvízi jelenségek I. Csurgás és szivárgás jelentkezése esetén követendő eljárás gyakorlati kérdései	<i>Siklós Gabriella:</i> A szakaszvédelem-vezetés kommunikációs feladatai

ismertette a júniusi árhullám védekezési tapasztalatait. Ezt követően előadások hangoztak el az árvízvédekezés jogi háttéréről, a védekezési beavatkozásokat megalapozó szivárgáshidraulika ismeretekről, majd pedig azok gyakorlati alkalmazásairól, külön fejezeteket szentelve a szivárgás, csurgás, töltéssuvadás és altalajproblémák témaköreinek. Természetesen nem maradtak el a

szüség-tározás, lokalizálás kérdéseivel foglalkozó előadások sem, sőt újdonságként szóba kerültek a települési védekezés sajátosságai (lásd: 2010-es Miskolc környéki árvizek, 2013-as dunai árvíz), a logisztika témakörének, valamint az árvízi kommunikációnak szenteltek külön előadást a szervezők.

A továbbképzés eredményeképpen nemcsak új ismeretekkel gazda-

godhattak a résztvevők, de fölfríthették a régi „know-how”-t is. A szervezők ígéretet tettek arra, hogy az elhangzott előadásokat eljuttatták a VIZIG-ek számára is, ezáltal azon kollégák is hozzáférhetnek majd a tananyaghoz, akik nem vehettek részt a továbbképzésen.

Laurinyecz Pál

Határvízi együttműködés

A magyar-román határvízi együttműködés 2013-ban is az előre meghatározott ütemterv szerint zajlott. Szeptemberben és októberben a nagyváradi székhelyű Körösök Vízügyi Igazgatósággal - mindkét ország területén - az árvíz- és belvízvédekezési művek közös szemléire, illetve közös vízhozamérésekre, vízhozam egyez-

tetésekre került sor. Az év első felében sorra kerülő bizottsági ülést követően, novemberben három albizottsági találkozó is lezajlott.

Elsőként a Vízgazdálkodási és Hidrometeorológiai Albizottság ülésére került sor 2013. november 4-8. között, Vámfaluban. Szabó Jánoson - az albizottság vezetőjén - kívül, még

Kiss Attila és Lúczy Gergely vett részt a találkozón. A megbeszélésen a rendszeresen sorra kerülő témákon túl, olyan új elemek is megjelentek, mint a határt metsző kisvízfolyások és csatornák teljes körű vizsgálata, vagy éppen tanulmány készítése a Gyepes-csatornán történő vízátvezetéshez.

Folytatás a 7. oldalon ↗

Ezt követően, 2013. november 11-15. között a Vízminőségi Albizottság tartotta meg találkozóját Debrecen mellett, Erdőspusztán, ahol igazgatóságunktól (és a vízügyi igazgatóságoktól) nem volt jelenlévő szakértő.

2013. november 25-29. között, szintén Erdőspusztán zajlott le az Árvíz- és Belvízvédekezési Albizottság

ülése, amelyen a napirendi pontok jelentősége okán, igazgatóságunk vezetői - Bak Sándor, Szabó János és Kisházi Péter Konrád - is részt vettek. A találkozó számunkra legfontosabb témája az új árvízvédekezési szabályzat területi hatályának megállapítása volt, amely témában Felek eltérő álláspontjuk miatt nem egyeztek meg, így e kérdés még nem te-

kinthető lezártnak.

Mindezek ellenére a határvízi együttműködés igen eredményesnek tekinthető, egyes területeken látványos előrelépés tapasztalható, és ezeken felül természetesen a rendszeres, közös feladatainkat is maradéktalanul elvégeztük.

Lúczy Gergely

Országos Vízrajzi Értekezlet

Vízügyi történelmi emlékhely, Szeged

2013. szeptember 9-11. között az ATIVIZIG területén, Mórahalmon került megrendezésre a XXXV. Országos Vízrajzi Értekezlet, amely - 3 év szünet után - a 2010-ben Berekfürdőn tartott legutóbbi ilyen jellegű rendezvény folytatása volt. A kétnaposra tervezett szakmai program főleg az alábbi témák ismertetésére,

megtárgyalására és helyenként vitájára terjedt ki:

- az új, az országos vízrajzi gyakorlatban használatra kerülő 6. sz. adatforgalmi rend,
- a készülő Vízkárelhárítási Hidrológiai Szabályzat (VHSz), ami a korábbi ÁHSz (Árvízi Hidrometeorológiai Szolgálat rendje) felülvizsgálatából készülő, azt leváltó szabályzat,
- a vízrajzi adatszolgáltatások díjtételeinek egységesítése,
- a KEOP 2.2.2 projekt keretében megvalósult automata hidrometeorológiai és egyéb vízrajzi állomások működtetésének eddigi tapasztalatai,
- a 2013-as dunai árvíz meteoro-

lógiai és hidrológiai jellemzői,

- az Országos Vízjelző Szolgálat legújabb fejlesztései, az országos vízhozammérő gyakorlat tapasztalatai, a Központi Vízrajzi Adattár helyzete, valamint a vízrajzi szakfelügyeleti rendszer beindításának tervezett lépései.

A szervezők a szakmai program mellett területi szemlét is szerveztek, melynek keretében megtekintettük a Maty-éri kajak-kenus olimpiai központot, az 1920-as években épült gátórház helyén kialakított vízügyi történelmi emlékhelyet, valamint idegenvezető által történelmi sétát tehattunk Szeged belvárosában is.

Kiss Attila

Országos Vízkészlet-gazdálkodási Értekezlet

Az OVF 2013. október 9-11. között Esztergomban Országos Vízkészlet-gazdálkodási Értekezlet rendezett. Az értekezleten igazgatóságunk részéről Szabó János műszaki igazgató-helyettes, Réti László osztályvezető, Dina Gábor osztályvezető helyettes és Juhász Ágnes biológus vett részt.

A 2 napos rendezvényen részleteiben áttekintettük a szakágazat legjelentősebb szakmai kérdéseit. Ennek keretében foglalkoztunk az OVF vízkészlet-gazdálkodási munkacsoportjának elvégzett és tervezett feladataival, a Nemzeti Vízstratégiában megfogalmazott célokkal, a VIZIG-NeKI közötti feladatmegosztással, a vízkészletszámítás elve-

inek egységesítésével, a felszíni és a felszín alatti vízkészletek meghatározására kiírt KEOP pályázattal, a sérülékeny és a távlati vízbázisokkal kapcsolatos feladatokkal, a készletgazdálkodási szempontok hatósági eljárásokban történő érvényesítésének lehetőségeivel, a vízgyűjtőgazdálkodási tervezésben való részvétel kérdésével. Ezen kívül több érdekes szakmai előadás hangzott el a vízgazdálkodás támogatására vonatkozó numerikus modellezésről, a Balaton vízháztartásának készletgazdálkodási vonatkozásairól, a felszíni vízkészlet-gazdálkodási informatikai rendszerről, a komplex hasznosítású tározókkal kapcsolatos vízgazdálkodási problémákról.

A rendkívül sokrétű és tartalmas

szakmai találkozót, nagyban segítette a résztvevő igazgatóságok szakembereinek egységes gondolkodási szemléletének kialakítását, a szakmai ismeretek azonos szinten történő elmélyítését. A rendezvény a szakmai kérdések közös feldolgozásán túl, lehetőséget biztosított mind az OVF szakái vezetőivel, mind a résztvevő társ-VIZIG-ek szakembereivel a közvetlenebb személyes és emberi kapcsolatok kialakítására, ápolására.

Bízunk abban, hogy a jövőben is - legalább éves gyakorisággal - megrendezésre kerülhet a vízkészlet-gazdálkodási szakágazat országos értekezlete.

Réti László

Interkalibrációs mérések a Körösökön

A Magyar-Román Vízügyi Bizottság XXIV. Ülésszaka 2013-ra is feladatult tűzte ki a két ország határfolyóin, a határhoz legközelebb eső vízrajzi állomásokon az interkalibrációs célú vízhozammérések végrehajtását. Az interkalibráció célja, hogy összehasonlíthassuk a két országban alkalmazott mérés technikák és adatfeldolgozási előírások által szolgáltatott eredményeket, mivel ezek az eredmények képezik az országhatáron átvezetett vízkészletek meghatározásának számítási alapját.

2013-ban a korábbi évek gyakorlathoz hasonlóan, két alkalommal hajtottunk végre ilyen típusú méréseket, július 2-4. között román, szeptember 17-19. között pedig magyar területen.

Román területen a mérési időpontban a Fehér- és Fekete-Körösön kisebb árhullámok vonultak le, ezért csónakból tudtuk a méréseket végrehajtani, míg a Sebes-Körös esetében az áramlási viszonyok és a vízmélységek lehetővé tették a vízben állva történő mérési módszer alkalmazását, ahol mindkét fél forgóműves sebességmérő műszert használt. A technika és a mérési módszer itt tehát megegyezett, a különbség mindössze az alkalmazott műszer-

Vízhozammérés a Fekete-Körösön Sarkad-Malomfoknál (Fotó: Marinela Gale)

típusban volt. Román részről OTT, magyar részről SEBA típusú műszert használtunk.

Magyar területen a Fehér- és Fekete-Körös esetében - a Békési duzzasztó hatása miatt - nagy vízmélység mellett, rendkívül kis vízsebességek a jellemzők, ezért a hagyományos forgóműves mérési technika csak korlátozottan használható. Szerencsére az elmúlt évek fejlesztéseinek köszönhetően, ma már mindkét ország rendelkezik olyan mérőeszközökkel, amelyek ezt a problémát kiküszöbölik. A román kollégák a méréseket ezeken a helyeken mágneses indukciós elven működő műszerrel, míg mi ADCP-s technikával hajtottuk

vége. A mérések végrehajtását nem segítette az időjárás, a Fekete-Körös mérésekor végig zuhogó eső volt.

A mérési eredmények feldolgozásánál alapvető különbség a két ország előírásai között, hogy a magyar előírások kevesebb mérési függélyben, több mérési pontot, míg a román előírások több mérési függélyben, kevesebb mérési pontot írnak elő. Ezen különbségek ellenére a mérési eredmények mind román, mind magyar területen jó egyezőséget mutattak, az átlagtól való eltérések sehol sem érték el az 5 %-os értéket.

Kiss Attila

...Figyelem! Robbantás következik!

Mindenki számára köztudott, hogy a vizek kártételei elleni védekezés irányítását, és a védekezés végrehajtását a Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, a védekezésre kötelezett vízügyi igazgatóságok feladatává teszi. Ezen állami feladatok közé tartozik a vízügyi célú robbantási tevékenység is, amit 2008-ig az Árvíz és Belvízvédelmi Központi Szervezet Kht. (ÁBK SZ) biztosította. A szervezet megszűnését követően a feladat ellátatlan maradt. A megmaradt robbantási felszereléseket négy vízügyi igazgatóság raktáraiban helyezték

el, köztük voltunk mi is. Az OMIT és korábban az ÁBK SZ irányítása alatt a honvédség, a rendőrség és a polgári szervezetek kiegészítő jelleggel támogatták a vízügyi robbantási feladatok ellátását, ezért logikusnak látszott az a döntéshozói elképzelés, hogy ezt a feladatot a jövőben ORFK Tűzszerész Szolgálat a lássa el. Megállapodás született arról, hogy a robbantás szakmai irányítását az OVF veszi át, és a rendőrség részére átadásra kerültek a vízügyi igazgatóságok raktáraiban tárolt robbanóanyag burkolatok, valamint a robbantási tervek is.

Az ágazat egyetlen robbantó mestere Tóth Ferenc tartotta az elméleti felkészítést a rendőrség tagjai részére, majd felkérték igazgatóságunkat, hogy biztosítson helyszínt az elméleti ismeretek gyakorlati megvalósításához. Augusztus 11-én (a robbanóanyag burkolatok szállításával egyidejűleg) az ORFK, az OVF és a KÖVIZIG egyeztetve a gyakorlat feladatmegosztását, majd a robbantási feladat előkészítése ügyében három feladatpontosító megbeszélésre került sor.

A vízügy feladatát képezte a robban-

Folytatás a 9. oldalon ↪

tási helyszín kijelölése, a robbantó furatok elkészítése, a fővédvonal védősávjának meghatározása, a robbantáshoz szükséges segédanyagok biztosítása, és a korábbiakban alkalmazott riasztási ütemterv szerinti riasztási sorrend kidolgozása.

A robbantás helyszínénél a 12.08. Fokközi árvízvédelmi szakasz mellett található alvógátat, az ún. „Kihi-gátat” választottuk. Ezen gát különböző szakaszai már többször estek robbantási gyakorlatok áldozatául, legutóbb 1998. márciusában. Miután ifj. Berki András gátőrünk vezetésével, a közfoglalkoztatottak láthatóvá tették a töltést a „gyomtenger eltávolításával”, megkezdődött a gyakorlat előkészítése. Két egyenként 15 méter hosszú robbantási helyet jelöltünk ki, ahol különböző robbantási technikák gyakorlására volt mód. Az első robbantási helyen 4 sor furatot (2 koronában 1-1 a víz és mentett oldali részsűben) míg a második helyen 3 sor furatot (1-1-1 a koronában és a részsűben) alakítottak ki.

A gyakorlat pontos koreográfia mellett vette kezdetét szeptember 17-én. Az esti órákban a Központi Ügyelet riasztotta az OMIT ügyeletét, hogy a Fokközi szakaszvédelem-vezetés kéri a töltés robbantással történő megnyitását. Ezután értesítették a Tűzszerész Szolgálatot, akik 18-án reggelre megérkeztek a helyszínre. Itt az eligazítás után megkezdtek a robbantás előkészítését. A két megnyitási helybe több mint 700 kg robbanóanyagot helyeztek el, majd 13 óra után néhány perccel, a szirénaszót követően megkezdődött a visszaszámlálás. Mikor a számláló a nullához ért a Kihi-gát látványosan a levegőbe repült. A robbanás által kiváltott szeizmikus hullámot - még néhány száz méter távolságban - a fővédvonal tetején is jól éreztük. Miután a gomolygó füst elszállt, meg lehetett tekinteni az eredményt. A töltéscsonkok között két hatalmas lyuk tátongott a töltés teljes mélységében elrobbantásra került, tehát éles szituációban, koncentrált vízkivezetésre alkalmas méretű nyílás jött létre. Bár a jelenleg futó Kisdelta és Mályvád pályázatok pont abból a célból zajlanak, hogy a robbantásos megnyitást kiváltsuk, azonban a Mérgező tározó miatt nem szabad, hogy ez a fajta szaktudás elveszen. Sajnos helyreállítási munkákra ez idáig nem jutott forrás, így a töltéstörzso mint emlék mai napig látható.

Laurinyez Pál

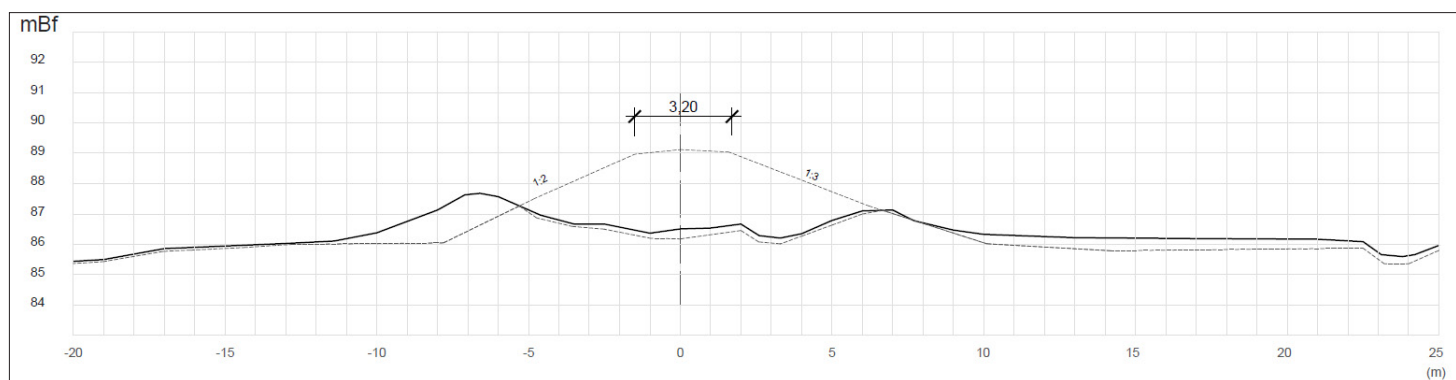
Munkában a tűzszerészek

Robbanóanyag a furatok mellett

A robbantás pillanata

A töltés keresztmetszelve a robbantás előtt és után

MAGYAR-ROMÁN PROJEKTEK

A **”Fekete-Körös komplex árvízvédelmi célú fejlesztése - FEKETE- KOMPLEX - HURO/0802/123”** projektben benyújtásra került a záró Progress Report 2013. október 15-én, melyet 2013. október 30-án elfogadtak.

A **”Magyar-Román határmenti belvízvédekezési együttműködés fejlesztése - MALOMFOK-ROIT - HURO/0802/098”** projektben 2013. október 15-én nyújtottuk be a záró Progress Report-ot, melyet 2013. október 25-én fogadtak el.

A **”Táj- és víztörténet bemutató, oktató és információs házak a Körös-, Berettyó- és Ér völgyében – TÁJVÍZHÁZ - HURO/0802/120”** projektben 2013. október 25-én nyújtottuk be a záró Progress Report-ot, ezt 2013. december 11-én fogadták el.

Az **”Árvízvédelmi infrastruktúra fejlesztése a Körös-vízgyűjtőjén-KÖRÖSINFRA-HURO/1101/083/1.3.2”** projektben aláírásra került a kivitelezői szerződés 2013. szeptember 13-án, majd 2013. szeptember 20-án a műszaki ellenőrrrel is szerződést kötöttünk. A szanazugi és sarkad-sitkai gátörtelep esetében a munkaterület átadás megtörtént október első hetében. A projekt a tervezett ütemben halad. Informatikai eszközök beszerzésére, beüzemelésére 2013. október 7-én írtunk alá szerződést a Mediműszer Kft-vel. A munkaterület átadás a csikiéri gátörtelepen is megtörtént október 21-én, ahol a régi épület lebontásra került, az új épület 40 %-ban elkészült. Szanazugban és Sarkad-Sitkán megtörtént a szerződés szerinti kivitelezés, ezzel azonos arányban teljesített a műszaki ellenőr is. Az informatikai eszközök beszerzésre kerültek. 2013. november 26-án székházunkban a román partner jelenlétében került sor a projekt nyitórendezvényére.

ÁLLAMI TULAJDONÚ ÁRVÍZVÉDELMI FEJLESZTÉSEK

A **”Mályvádi árvízi szükségtározó fejlesztése - KEOP-2.1.1/2F/09-11-2011-0007”** projekt kapcsán az alsó megnyitási helynél folyamatban van a résfajok visszabontása. December 18-án a vállalkozó a felső megnyitási hely részfalazását készre jelentette. A gátórházak felújítása a befejezéshez közeledik. Rész műszaki átadás, illetve ideiglenes üzembe helyezés 2014 januárjában lesz. A mérnök december 5-én megtartotta a 10. koordinációs értekezletet. Az építési helyszínek mérnök általi ellenőrzése folyamatos.

A **”Kisdelta árvízi szükségtározó korszerűsítése - KEOP-2.1.1/2F/09-11-2011-0004”** projekt kapcsán az NFÜ szabályossági jóváhagyását 2013.10.07-én kaptuk meg a mérnöki közbeszerzés lezárásához, ez alapján a mérnöki feladatok ellátására 2013. október 18-án szerző-

A szerződést aláírja Kocsi Mihály a KÖTIVIÉP'B Kft. ügyvezető igazgatója és Bak Sándor igazgató

dést kötöttünk. Az építés közbeszerzésének lezárásához és a szerződéskötéshez az NFÜ szabályossági hozzájárulását megkaptuk 2013. november 5-én. A kivitelezői szerződést 2013. december 16-án kötöttük meg. A munkaterület-átadásnak szerződést követő 42 napon belül kell megtörténnie.

ÉLŐHELYVÉDELEM ÉS -HELYREÁLLÍTÁS

Az **”Élőhely rehabilitáció hallépcső építésével a Békésszentandrás duzzasztónál - KEOP-7.3.1.2/09-11-2012-0016”** projektben megkötöttük a kivitelezői, műszaki ellenőr és a tervezői művezető tevékenységre vonatkozó szerződéseket. A kivitelezési munkálatok megkezdődtek. A haltani monitorozás második mintavételi sorozatára októberben sor került. A PR tevékenységet végző vállalkozó kihelyezte a tájékoztató táblát és a sajtóközleményt kiküldte.

A **”Békési duzzasztómű hosszirányú átjárhatóságának biztosítása - KEOP-7.3.1.2/09-11-2010-0010”** projektben a 2. fordulós pályázatot 2013. október 10-én benyújtottuk, azonban a pályázat elutasításra került. Az első fordulós projekt Támogatási Szerződésétől a közreműködő szervezet elállt, mely ellen kifogással éltünk 2013. október 31-én.

Az **”Élőhelyvédelmi beavatkozások a Szarvas-Békésszentandrás holtág őshonos halfaunája és életközösségének védelme érdekében - KEOP-7.3.1.2/09-11-2011-0015”** projektben a második fordulós dokumentáció benyújtásra került. Az EVD határozatot 2013. október 17-én vettük át, mely jogerőre 2013. november 23. napján emelkedett. A vízjogi létesítési engedélyt a halbölcsőre vonatkozóan, várhatóan 2013. december elején tudja a felügyelőség kiadni. A vízjogi létesítési engedély a 7. és 8. szivornyára vonatkozóan 2014. januárjában áll majd rendelkezésre.

A "Körös-ladány 035/13 és 035/14 hrsz-ú területek kármentesítése – KEOP 2.4.0/2F/09-11-2012-0002" projektben folynak a kivitelezői munkálatok. A hulladékprizmák elszállításra kerültek, majd válogatásra és ártalmatlanításra került sor. A víztisztító rendszer kiépítése 2014. év elején kezdődik el. A honlap elkészült és folyamatosan frissül.

A "Békéscsaba, volt Patyolat vállalat területének kármentesítése – KEOP-2.4.0/2F/09-11-2011-0009" projekt esetében a kivitelező részére részleges munkaterület (tervezésre) átadásra került sor 2013. november 7-én. Geodéta által kitézésre kerül a szádfalazás nyomvonala, és az injektálási pontok. Projektmenedzsment tevékenység, PR és jogi szakértés feladatokra az ajánlati felhívások és az árajánlat kérések október 16-án feladásra kerültek.

A "Belvízvédelmi rendszer fejlesztése Szarvason - DAOP-5.2.1/A-11-2011-0007" projektben még nincs aláírt szerződés a kivitelezővel, mivel nagyobb összegű árajánlatot kaptunk, mint ami a támogatási szerződés szerint az adott költségvetési soron rendelkezésre áll, ezért még nem zárult le az eljárás.

A "Belvízvédelmi rendszer fejlesztése Békésszentandráson - DAOP-5.2.1/A-11-2011-0025" projekt kapcsán az ajánlati terv elkészítésre 2013. augusztus 23-án írtuk alá a szerződést a vállalkozóval. A terv 2013.09.30-án elkészült, a Tervbíráló Bizottság által elfogadásra került. A PR tevékenység elvégzésére szerződést kötöttünk 2013. szeptember 25-én a Proszerv Kft-vel.

Kertész Antónia

Mályvádi árvízvédelmi fejlesztések

Körös-vidék árvízvédelmét alapvetően meghatározza a Mályvádi Árvízvédelmi Szükség tározó. Napjainkban a tározó 1977 óta tartó fennállásának legnagyobb fejlesztése folyik. A beruházás során növekszik a Körös-vidék árvízi biztonsága és az árvízvédekezés hatékonysága. Jelen cikkemben a 2013-as év munkálatairól szeretnék egy rövid összefoglalót adni.

A Mályvádi Árvízi Szükség tározó fejlesztése hosszas előkészítés után 2013-ban jutott a megvalósítás fázisába. A közbeszerzési eljárások lefolytatása után igazgatóságunk szerződést kötött a FIDIC mérnöki feladatokat (műszaki ellenőrzést) ellátó OVIBER Kft-vel és a kivitelezés lefolytatását vállaló DHB Közös Ajánlattevő Konzorciummal. A konzorcium tagjai a Duna Aszfalt Kft., Hazai Építőgépi Társulás Kft. és a Békés Drén Kft. A konzorcium alvállalkozója és a két vízbeeresztő műtárgy kivitelezője az A-Híd Építő Zrt. A munkaterület átadására 2013. június 27-én került sor, amely után a résztvevők (Mérnök, Megrendelő, Kivitelező) kéthetente koordinációs értekezletet tartanak. A konzorcium a munkaterület átvételével egyidejűleg előkészítette a kivitelezési munkákat. Kiválasztotta az egyes részfeladatokat elvégző alvállalko-

Alsó vízbeeresztő műtárgy látványterve feltöltött szükség tározó mellett

zókat. Az előkészítés során kiépültek a felvonulási utak Városerdőn az alsó megnyitási helyhez, valamint az Anti gátörtelephez vezető lokalizációs töltésen a felső megnyitási helyhez. A kivitelezési munkákat a Gyula és Békéscsaba között felállított mobil LAVINAMIX betonkeverő telep szolgálja ki betonnal. 2014. október 4-én került megrendezésre az projekt alapkövetelési ünnepsége. A projektnyitón Bak Sándor igazgató, Molnár Béla főigazgató és Dr. Kovács József országgyűlési képviselő tartott ünnepi beszédet. Az ünnepségre készültek el a megnyitási helyeket bemutató terepasztalok a működő modellel, melyeken a szükség tározó üzemelését lehet szemléltetni.

A kivitelezési munkák az alsó megnyitási helyen 2013. szeptember 6-án kezdődtek meg, a fakivágások és a cserjeirtás elvégzésével. Ezután a humuszos munkákat és a robbantásos megnyitási hely mentett oldali bontási munkáit végezték el. A megnyitási helyről kikerülő betonkockákat az építési területen ideiglenesen deponálták. A későbbiekben a műtárgy elő- és utófenekében ezek a betonkockák fogják alkotni műtárgyon áthaladó víz sebességének lecsökkentését szolgáló energiatörő sávot. A lehumuszos után a kivitelező elkészítette a réselési munkaterületet, melyen a résvezető gerendákat és a résfalépítési munkákat lehetett elvégezni. Az alsó vízbeeresztő mű-

Folytatás a 12. oldalon →

tárgy esetében ez a munkaterület a régi megnyitási hely elbontott vasbeton surrantójából lett kialakítva, míg a felső megnyitási helyen homokos-kavics feltöltést készítettek. A résalapozási munkák előkészítése után az A-híd átadta a munkaterületet a HBM Kft. részére, akik 2013.

október 24-én elkezdték az alsó vízbeeresztő műtárgy részalazását. A műtárgyak a föld alá 17 méter mélyre lenyúló résalapokon fognak állni, mivel a talajmechanikai feltárások során ebben a mélységben találtak jó teherviselő homokréteget. A részalak 65 cm szélesek, hosszuk pedig

384,9 m. A mélyalapozás elkészítéséhez megközelítőleg 4200 m³ betont használtak fel. A vasbeton részalak betonacél résarmatúráit Budapesten állították össze és egyben szállították le a munkaterületre. A kivitelező feszített munkatempóban végezte a részalak építését, annak érdekében, hogy még 2013-ban elkészülhessenek az alapozási munkákkal mindkét műtárgyon. A műtárgyak acélszerkezeteinek legyártásával és beépítésével a Közgép Zrt. bízta meg. A műtárgyak egyenként 8 db acél szegmenstáblával rendelkeznek, nyílásonként két darabbal, melyeknek gyártása szeptember elejétől folyamatosan zajlik a vállalkozó budapesti gyártelepén.

2013-ban a projekt keretein belül még megvalósult az erdőmenti és az anti gátörtelepek rekonstrukciója is. A felújítás során a gátórházak új cserépfedést és új vizes helyiségeket (fürdőszoba és mellékhelyiségek) kaptak. Az épületek villamos és vízvezeték hálózatát is kicserélték, mely után a belső falfelületek is le lettek festve.

Igazgatóságunk a Mályvádi Árvízvédelmi Szükségeltározó fejlesztése mellett, szintén az Európai Unió Környezet és Energetika operatív programjának keretein belül korszerűsíti a Kisdelta Árvízvédelmi Szükségeltározót. A projekt kivitelezését a közbeszerzési eljárás nyertes KÖTIVIÉP'B Kft, Békés Drén Kft. és Hídépítő Speciál Kft. alkotta KBH Delta Konzorcium végzi, míg a mérnöki feladatok az OVIBER Kft.

2014-ben a tervek szerint folytatódik a mályvádi vízbeeresztő műtárgyak építése a szerkezetépítési munkákkal. Emellett előreláthatólag elkészül a Fekete-Körös balparti árvízvédelmi töltésének magasztása. Az építkezés idén a nyílt napokon szervezet körülmények között kétszer is megtekinthető lesz. Ezen kívül a projekt honlapjáról (www.malyvaditarozo.hu) is lehet tájékozódni az építkezések előrehaladásáról.

A projektnyitó rendezvény

Szegmenstáblák gyártása

Résfalépítési munkálatok

Juhász Zoltán

A Komplex Tisza-tó projekt igazgatóságunkat érintő beruházásainak előrehaladása

Az árvízkapu víztelenített munkafelülete

A szolnoki, debreceni és a gyulai vízügyi igazgatóság konzorciumi megállapodása alapján, a KEOP-2.2.1/2F/09-2011-0001 Komplex Tisza-tó projekt munkáinak megvalósítása érdekében lefolytatott közbeszerzési eljárást követően, a konzorcium képviselője a mérnöki tevékenység ellátásával a Tisza-tó Mérnök Konzorciumot bízta meg. A kivitelezési munkákat pedig a Békés-Drén Kft. végzi.

Komplex Tisza-tó projekt, igazgatóságunkat érintő III. számú részprojektjében a Szarvas-Kákai szivattyútelep, az öntözőrendszer K-1 főcsatornája, valamint a Hortobágy-Berettyó árvízkapu rekonstrukciójának munkái felgyorsultak.

Mindhárom részprojekt munkaterület átadása 2012 decemberében megtörtént. Az azóta eltelt időszakban a következő munkálatok zajlottak és tartanak folyamatosan:

Szarvas-Kákai szivattyútelep

A szivattyútelepet érintő munkák épületszerkezeti, gépészeti, villa-

mos- és mélyépítési beavatkozást igényelnek.

Az elvégzett munkák nagyrészt építészeti jellegűek voltak. Elkészült az épület tetőszigetelése, a bádogos munkák, a külső nyílászárók cseréje, az épület jellegét meghatározó töredezett, nagyfelületű üvegfalak cseréje, az épületet körülölelő járdák és felületek betonozása. A kezelő személyzet komfortfokozatát emelő munkáspihenőhöz a vízvezeték kiépítése, a vizesblokk kialakítása. Az építészeti munkákkal párhuzamosan elkezdődött a szivattyúk felújítása is. A CsV500-as szivattyú és tolózárnának felújítás megtörtént, a 3 db Cs1000 szivattyúból az első javítását végzik. A villanymotorok és a vezérlő rendszer beszerzéséről most folynak a tárgyalások. A szivattyútelep nyomóaknájában a csappantyúk felújítása megtörtént. Az aléptímeny felújításához a Szarvas-Békésszentandrás holtág felől az elzárás megtörtént, a szívóaknák felújítása a szivattyúk felújításával párhuzamosan történik.

Hortobágy-Berettyó árvízkapu

Már a duzzasztási időszakban - függesztett állvány biztosítása mellett - elbontották az üzemi hidat, és a hídféjek kibetonozása is megtörtént. Az új, nagy teherbírású hídszerkezeti áthidaló betongerendákat legyártották és a helyszínre szállították, ahol várják a beépítésüket. Ideiglenes földelzárás készült a műtárgy al- és felvíze felől. A munkaterület teljes víztelenítése december közepére megtörtént, annak érdekében, hogy a kapu vasszerkezeteinek és betonfelületeinek teljes felújítása, az al- és felvízi betétgerenda hornyainak kialakítása száraz körülmények között elvégezhető legyen. Nincs még a helyszínen, de már a telephelyen elkészült a jelenleginél sokkal stabilabb, új kezelőhid és a felújítás során új szerkezetként megépülő alsó ideiglenes elzárás gerendáinak fém szerkezete. Ajánlom a vízügyi szakma iránt érdeklődőknek, hogy ha tehetik, nézzék meg a helyszínen a víztelenített munkaterületet, mert ilyen lehetőség nem sok adódik, amikor látható az árvízkapu teljes, egyébként víz alatti szerkezete.

Az árvízkapu üzemirányítási rendszerét érintő távjelzős vízmércék szondái beépítésre kerültek, ezek védőburkolata is látszik a most a száraz mederoldalban.

K-1 öntözőcsatorna

Az öntözőcsatorna kiviteli tervdokumentációját a tervellenőr elfogadta. Jelenleg a földmunkák elvégzéséhez szükséges gépeket szállítják a helyszínre, utána kezdődhet a földmunka, a Reno matracos burkolatok, műtárgy felújítások kivitelezése, annak érdekében, hogy az öntözési idény kezdetére elkészüljön a vízszolgáltató mű.

Megyeri László

Történések az MHT Békés Megyei Területi Szervezetének életéből

Területi szervezetünk életében a 2013. augusztus-december közötti időszak igen mozgalmas volt.

2013. szeptember 18-20. között került Szegeden megrendezésre az „MHT XX. Ifjúsági napok” országos szakmai találkozó, melyen igazgatóságunkat Kocsor István és Kurucz Máté képviselte.

A résztvevő 2 fiatal kollégánk közül Kurucz Máté szakmai dolgozatot is beküldött a rendezvényre „A Békésszentandrási Duzzasztómű átjárhatóságának biztosítása természetközeli hallépcsővel” címmel. A találkozón Máténak lehetősége volt arra is, hogy vetített képes előadásban is bemutassa ezt a dolgozatát a résztvevő fiatal szakemberek előtt.

2013. szeptember 23-án igazgatóságunk székházában MHT előadótulást tartottunk, melyen a 2012. évi aszály vízgazdálkodási szemléletű vizsgálatának szakmai részleteit ismertettük a megjelent 26 szakember számára. Az előadótuláson Szabó János műszaki igazgató-helyettes, Kiss Attila, Réti László, Markó István osztályvezetők tartottak vetített képes előadást. A rendezvényt a Magyar Mérnöki Kamara a szabadon választott szakmai továbbképzés vonatkozásában 1 kreditpont értékűnek minősítette, mellyel kapcsolatban a kamarai igazolást az azt kérő résztvevők már meg is kapták.

2013. október 8-án az MHT elnöke, Dr. Szlávik Lajos úr, országos titkári értekezletre hívta meg az MHT szakosztályainak és területi szervezeteinek titkárait. A békés megyei területi szervezetet Réti László titkár képviselte. Az ülésen tájékoztató hangzott el a 2013. évi MHT országos nagyrendezvények (Vándorgyűlés, Ifjúsági napok, Hidrobiológus napok) tapasztalatairól, a tervezett MHT rendezvények előkészítéséről (Hidrológus szilveszter, Szeniorok találkozója, a 2014. évi MHT nagyrendezvények előkészítése).

Fontos kérdése volt az értekezletnek az MHT gazdálkodása, az egyéni és a jogi tagdíj fizetés helyzete, valamint a 2014. évi MHT területi és országos munkaterv összeállítása.

2013. október 15-én kihelyezett MHT előadó ülést szerveztünk, melynek témája a Békésszentandrási Vízierőmű megépítési és üzembehelyezési tapasztalatainak megismerése volt. A rendezvény „elméleti” részét Békésszentandrási Nagyközség Polgármesteri Hivatalában tartottuk meg, ahol Sinka Imre polgármester üdvözölte a megjelenteket és nyitotta meg a rendezvényt. Ezt követően Dénes György kollégánk ismertette a vízierőmű vízügyi jelentőségét és hatásait. Következő előadóként, pontosabban hozzászólásként Blaskovics Gyula jelentkezett, aki immár nyugdíjasként visszamemlékezett a Békésszentandrási Duzzasztóműnél megépíteni tervezett vízierőmű több évtizeddel korábbi megvalósítás-előkészítésének, tervezésének és engedély-

lyeztetésének részleteire, körülményeire. Bemutatta azt a rendkívül következetes és sikeres szakmai, szakmapolitikai tevékenységet, melynek eredményeként a Békésszentandrási Vízierőmű a gondolat megszületésétől a megvalósításig eljuthatott.

A következő előadó Kapuvári Gusztáv volt a HPC Kft-től, aki a vízierőmű tényleges megvalósításnak részleteit, az üzembehelyezés tapasztalatait tette közkinccsé. A rendezvény előadói és a megjelent 39 fő résztvevő ezt követően közösen kimentek a Békésszentandrási Duzzasztómű mellett megépült vízierőműhöz. Itt Kapuvári Gusztáv részletesen bemutatta az üzemelő vízierőmű kül- és beltéri egységeit.

Az erőmű helyszíni bejárása során részletesen megismerhettük az ott működő gépeket, azok vezérlő és mérőegységeit. Képet kaptunk arról, hogy mi történik akkor, amikor az egész erőművet több méter magasságú árvízszint lepi el. A látottak igen meggyőzőek és felemelők voltak. Valamennyi résztvevő sok új szakmai ismerettel és élménnyel gazdagodott a kihelyezett előadótulást során, mivel a területünkön elsőként megvalósult vízi energiát hasznosító létesítmény első szélesebb körű szakmai bejárásának lehetett közvetlen részese.

A rendezvényt a Magyar Mérnöki Kamara 1 kreditpont értékű akkreditációs pontszámmal minősítette.

A békésszentandrási vízierőmű gépháza

A vízierőmű alvízi oldala

A TÁJVÍZHÁZ projekt előadói

2013. november 13-án a Gyulai TÁJVÍZHÁZ épületében (Gyula, Városház u. 25.) az épület történetének és korábbi funkciójának megismertetése céljából tar-

tottunk előadótulást. Az előadótulésen 31 fő jelent meg. Részükre először Dr. Vasas Ferencné tartotta meg a fenti témakörben igen részletes és eddig még a szélesebb nyilvánosság előtt el nem hangzott, nagyon komoly és színvonalas - levéltári kutatások alapján összeállított - előadását.

Ezt követően Varga Melinda osztályvezető a TÁJVÍZHÁZ projekt részleteit mutatta be, mind magyar, mind román viszonylatban.

A rendezvényt Czakóné Czédli Jolán előadása zárta, aki a TÁJVÍZHÁZ épületében lévő vízügyi kiállítás egyik országosan is páratlan különlegességét, a Dr. Mosonyi Emil Emlékszoba megvalósításának és egyediségének részleteit tárta elénk.

A rendezvény végén a résztvevőknek lehetőségük nyílt az épületben lévő vízügyi kiállítás megtekintésére is.

Réti László

Személyügyi híreink

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya öregségi nyugdíjba vonulása miatt megszűnt:

- **Kondorosi Jánosné** osztályvezető-helyettes, csoportvezető munkakörben, 2013. szeptember 2. napjával a Közfoglalkoztatás-Elszámolási Osztálynál.
- **Frolyó Miklós** gépészeti ügyintéző munkakörben, 2013. október 11. napjával a Vízrendezési és Társulati Osztálynál.
- **Borszéki Lászlóné** ügyintéző munkakörben, 2013. október 30. napjával az Árvízvédelmi, Folyamszabályozási és Vízhő- és kárelhárítási Osztálynál.

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonya megszűnt:

- **Tenkei Lászlóné** ügyintéző munkakörben, 2013. október 31. napjával a Közfoglalkoztatás - Elszámolási Osztálynál.
- **dr. Fábíán András** jogi ügyintéző munkakörben, 2013. november 5. napjával a Igazgatási és Jogi Osztálynál.

25 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Kopcsák András** osztályvezető-helyettes, a Beruházási, Vagyonkezelési és Projektkezelési Osztály /2013.09.01./

30 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Kisházi Péter Konrád** osztályvezető, az Árvízvédelmi, Folyamszabályozási és Vízhő- és kárelhárítási Osztálynál /2013.08.01./
- **Varga Sándor** szivattyútelepi gépkarbantartó, a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál /2013.08.15./
- **Megyeri Mihály** szakaszmérnökség vezető, a Szarvasi Szakaszmérnökségnél /2013.09.01./

40 éves jubileumi jutalomban részesült:

- **Farkas István** szakaszmérnökség vezető-helyettes, területi felügyelő, a Szarvasi Szakaszmérnökségnél /2013.08.01./

Állami kitüntetés:

- **Bak Sándor** a köztársasági elnök által adományozott Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést dr. Pintér Sándor belügyminisztertől 2013. augusztus 15-én az Augusztus 20-i Állami Ünnap alkalmából vehette át

A 2013. évi Árvíz és Belvíz Elleni Védekezésért dr. Pintér Sándor belügyminiszter:

- **Lúczy Gergely** szolgálatvezető részre Árvíz és Belvíz Elleni Védekezésért Emlékérem ezüst fokozat miniszteri elismerést adományozott,
- **Sas Sándor** szivattyútelepi vezető gépész részére Árvíz és Belvíz Elleni Védekezésért Emlékérem ezüst fokozat miniszteri elismerést adományozott,
- **Pápané Molnár Edit** osztályvezető-helyettes részére Árvíz és Belvíz Elleni Védekezésért Emlékérem bronz fokozat miniszteri elismerést adományozott.

Születésnap köszöntés:

- **Megyeri Lászlónak** festmény emléktárgyat adományozott dr. Pintér Sándor belügyminiszter 2013. december 30-án 50. születésnapja alkalmából.

Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést kapott Bak Sándor igazgató

Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetést a Magyar Érdemkereszt legfelső fokozatát adományozta Bak Sándor igazgató úr részére Magyarország köztársasági elnöke, kimagasló színvonalon végzett munkája, a vízügyi szolgálatban eltöltött 35 éves eredményes tevékenysége elismeréseként. Engedjék meg, hogy a hírlevél hasábjain is megosszuk Önökkel Igazgató Úr szavait, melyet a kitüntetés átadása alkalmával írt az igazgatóság kollektívája részére:

„**Kedves Munkatársaim!**

Magyarország Köztársasági Elnöke Belügyminiszter Úr javaslatára augusztus 20-a alkalmából a Magyar Arany Érdemkereszttel tüntetett ki. A kitüntetést dr. Pintér Sándor belügyminiszter úrtól vehettem át augusztus 15-én. Ezt a személyemet érintő hírt nem a dicsekvés szándékával osztom meg a munkatársakkal, bár kétségtelen, hogy az elismerések mindannyiunk számára fontosak és jól esnek. Sokkal inkább azért tar-

tottam fontosnak, hogy a tudomásukra hozzam a kitüntetés tényét, mert meggyőződésem szerint ez közös sikerünk.

Egy szervezet első számú vezetőjének a teljesítményét sosem csak a saját vezetői munkája alapján ítéli meg, hanem az általa irányított szervezet egészének a teljesítményén keresztül.

Az igazgatóság egészének jó teljesítménye, pozitív megítélése nélkül

minden bizonnyal nem került volna sor az elismerésre. Márpedig az igazgatóság teljesítménye mindannyiunk közös produktuma. Az Arany Érdemkereszt tehát, bár én kaptam, egy kicsit mindannyiunké, amire közösen lehetünk büszkék. Én így érzem. Bak Sándor igazgató”

Szívből gratulálunk a kitüntetéshez!

Pozsárné Kaczkó Zita

Családi Nap a Szanazugban

A Szakszervezet szervezésében szeptemberben újra megrendezésre került a Családi Nap. A sportjátékok: a kispályás foci és a kosárlabda nagy sikert arattak most is.

A II. Sass József Emléktorna eredményei:

KOSÁRLABDA Szakaszok-Központ 42-41

Büntetődobó verseny győztese: Faulháber Márton

3 pontos dobó verseny győztese: Teleki Sándor

Ziccer dobó verseny győztese: Teleki Sándor

Legjobb női dobó: Szodorai Piroska

LABDARUGÁS

1. helyezett: MBSZ 6 pont

2. helyezett: Központ 1 pont

3. helyezett: Szakaszok 1 pont

Az egységek között a főzésben az idén nem rendeztük versenyt, de így is nagyon sok finomság került ki a bográcsokból. Sétahajózás, légvár, trambulín, zenés-bábos előadás, valamint szakképzett óvónők által vezetett kézműves foglalkozások, játékok szórakoztatták a kicsiket és persze a szülőket is. Az ebéd elfogyasztása után egy kis levezető zenei produkcióban vehetett részt, már aki mozdulni tudott a sok finom falat után. Köszönetet mondunk a sok önkéntes szervezőnek, az önfeláldozó szakácsoknak és mindazoknak, akik jelenlétükkel, segíteni akarásukkal közreműködtek a sikeres lebonyolításban.

Folytatás a 17. oldalon ↪

Szakszervezeti rövidhír

A szakszervezetünk ez évben is segítette a Mikulás ünnepség méltó lebonyolítását. A rendezvényt a kreatív foglalkozásokhoz szükséges anyagok megvásárlásával

támogattuk. Karácsonykor tagjaink ismét 1000 Ft-os vásárlási utalványban részesültek.

Brandt Györgyné

Teszedd 2013.

Rendhagyó módon kezdődött, rendhagyó módon folytatódott a hagyomány: 2013-ban szeptemberben 14-én került megrendezésre a TeSzedd! - Összefogás a tiszta Magyarorszáért akciónap. Ebben az

évben nem a korábban megszokott tavaszi időszakban hirdette meg az országos TeSzedd! akciónapot a Vidékfejlesztési Minisztérium, a Belügyminisztérium, a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium és az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség Nonprofit Kft., hanem őszre. Az országos TeSzedd! akciónap „évszakváltása” egyértelműen pozitív előzményre vezethető vissza, ugyanis az idejének előkészítés során kiderült, hogy - az eredeti céllal egyébként összhangban - különféle szervezetek, közösségek helyi

TeSzedd!-napot rendeznek tavasszal, többnyire egymástól eltérő időpontokban. Az országos TeSzedd! szervezői pedig éppen az ilyen helyi kezdeményezéseknek a rangját, súlyát akarták növelni azzal, hogy új, ezúttal őszi időpontot kerestek az akciónapnak. Az országos TeSzedd! célja változatlan: személyre szólóan is felhívni a lakosság minél nagyobb körének figyelmét a környezetvédelem megóvásának fontosságára, a közvetlen lakóhelyi környezet és az ahhoz kapcsolódó természeti értékek megóvására. Ebben az évben a főszervező az Országos Hulladékgazdálkodási Ügynökség, a szervezést és a lebonyolítást is a budapesti központjuk végezte. A vízügyi igazgatóságok résztvevői voltak az akciónak, szervezési feladatuk egyedül a zsákok megyei elosztásában volt. Gyulán igazgatóságunk 90 munkatársa vett részt a TeSzedd akción, míg további 95 kolléga Szarvason, Békésszentandrásán, Szeghalmon és Vésztőn gyűjtötte a szemetet.

A gyulai Élővíz-csatorna belvárosi és németvárosi részére induló csapat

Pozsárné Kaczkó Zita

Bodoki Károly szobra

Mint, ahogy már mindenki előtt ismert, a Bodoki Emlékbizottság a Körösök szabályozásában meghatározó szerepet játszó Bodoki Károly mérnök születésének 200. évfordulója tiszteletére emléket kíván állíttatni egész alakos nemes anyagú szobor, szoborkompozíció formájában, melyre a bizottság pályázatot írt ki a Képző és Iparművészeti Lektorátus iránymutatása alapján. Az emlékbizottság az elmúlt időszakban széles körben adott ki tájékoztatót megalakulásáról, szoborállítási szándékáról. Az országos és megyei szinten kiküldött tájékoztató levele-

ken túl, közadakozási felhívást tett közzé több médiumban, valamint honlapunkon keresztül, hogy minél szélesebb körben felhívassa a figyelmet Bodoki Károly mérnök szobrával kapcsolatban. A szobor állításához szükséges adományok pedig, a Wenckheim Krisztina Közalapítvánnyal kötött megállapodás alapján, egy elkülönített számlán gyűlhetnek.

A pályázat nem csak a KÖVIZIG, hanem a Képző és Iparművészeti Lektorátus és a Szobrász Társaság honlapján is megjelent. A beadási határidő 2013. augusztus 15-e volt,

eddig az időpontig 8 pályamunka érkezett be, összesen 6 pályázótól.

A szoborbírálat első lépéseként a lektorátus tagjai alkottak véleményt a pályázatokról, hiszen az ő hozzájárulásuk nélkül nem állítható szobor köztéren. A zsűrizés szeptember 9-én történt meg. A zsűri tagjai Erős Apolka, Riegel Tibor, Pál Mihály szobrászművészek és Szentandrás-Sós Zsuzsanna a lektorátus területi képviselője voltak. A szoborbírálat nagyon alapos volt, elsőként részletesen áttanulmányozták Bodoki Károly életrajzát, a pályázatkiráshoz

Folytatás a 18. oldalon →

A nyertes pályamű makettje

Látványterv a szobor elhelyezéséről

kiadott mellékleteket, majd egyenként elmondták véleményüket a szobrokról. A bírálókat tartott a szakmai zsűri megvalósításra alkalmasnak, azt is kis módosításokkal. Ez a pályamunka az 1. számú beérkezett alkotás – Széri-Varga Géza szobrászművész alkotása. A lektorátus szakvéleményét az emlékbizottság elfogadta, és döntött ezen alkotás megvalósításáról.

A közadkozás jó ütemben folyik, sok jó szándékú felajánlás érkezik, valamint a Nemzeti Kulturális Alap pályázatán 4,5 millió Ft-os összeget sikerült elnyerni a szobor állítására. A szobor átadásának várható ideje 2014. március második fele.

Pozsárné Kaczkó Zita

„Szeptembertől- Szilveszterig”, a Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Körben

Látogatás a TÁJVÍZHÁZ-ban

Nagy örömünkre szolgált, hogy nyáron sikeresen befejeződött a **TÁJVÍZHÁZ projekt** és megvalósultak azok a tervek, amelyek valóra válásáról eddig mindenki csak álmodott. Miután részt vettünk a projekt munkáiban, majd Gyulán és Ottományba a záró rendezvényeken, szeptember 12-én tartott összejövetelünkön közösen is megtekintettük a TÁJVÍZHÁZ-at. Nagy tetszést aratott a kiállítás, a bemu-

tatás, és a kupolás teremben még egy csoportképet is készített rólunk Báta Gergely. A projektet ismertető film megtekintésével zárult látogatásunk, amelyben Takács Lajos tiszteletbeli elnökünk tartott előadást a folyószabályozásokról, most ezt is elégedetten szemléltük. (Ezután szükség esetén besegítünk a kiállítás felügyeletébe.) Másik nagy örömünkre szolgáló eseményként a **Bodoki szobor pá-**

lyázatra tekintünk, mely eredményes lett. A felhívásra 8 pályamű érkezett, és a döntésnél a mi véleményünket is figyelembe vette az emlékbizottság. Összejövetelünkön hosszú ideig elemeztük, megvitatuk az alkotásokat, megfogalmazva mik voltak az elvárások, azok mennyire teljesülnek, és az 1. számú szobrot javasoltuk megvalósítani. (Mint a döntésünk meghozatala után megtudtuk, a lektorátus is ezt a változatot tartotta alkalmasnak megvalósításra, s ez lett az emlékbizottság által is a „kiválasztott”).

Örömmel láttuk közben azt is, hogy a **Víz Világnapjára ültetett Élővízcsatorna menti fácskák** kibírták a kánikulát, életben maradtak.

Ősszel is **rendbe tettük a Bodoki sírokat**, rendszeresen gondoskodunk erről.

2013. szeptember 30-án 14 órakor a TÁJVÍZHÁZ emeleti konferenciatermében „Üzenet” címmel **ünnepi beszélgetést rendeztünk**. Vízügyes pályafutásáról, életútjáról kérdeztük Takács Lajost, a KÖVIZIG nyugalmazott igazgatóját, Gyula

Folytatás a 19. oldalon ↪

Születésnap beszélgetés Takács Lajossal a 90. születésnapja alkalmából

város Kiváló Polgárát 90. születésnapja alkalmából. Sokan eljöttek a meghívásunkra az igazgatóság, a nyugdíjas klub és a baráti kör tagjai közül felköszönteni és meghallgatni az ünnepeltet. A beszélgetést Kőváriné Szabó Erzsébet vezette. Az ünnepséget megvendégelés zárta, melynek keretében a résztvevők pezsgős koccintással, jóízű beszélgetéssel kívántak további jó egészséget, hosszú életet Takács Lajos nyugalmazott igazgató úrnak.

Október 3-án ellátogattunk **Ottományba**, hogy megnézhessük a kúria felújításának eredményét. A kirándulást Török János szervezte. Aki látta romokban, és aki nem, annak is egyaránt nagy élményt nyújtott a kastély megtekintése. Most is

Szabó István tanár úr volt a helyi idegenvezetőnk, aki a tőle megszokott nagy tudással mutatta be az elkészült múzeumot, s adott ízelítőt Ottomány és a magyarság történetéből. A finom ebéd után Nagyváradon tettünk szép sétát, gyönyörködve az impozáns épületek látványában. Majd kicsit megpihentük a Holnap Irodalmi Társaság meghatározó alakjainak (Ady Endrének, Dutka Ákosnak, Juhász Gyulának és Emőd Tamásnak) „kávéházi asztalánál”.

Közben a 60. évfordulóra meghirdettük a Vízügyi Legendárium novellairó pályázatát, amelyre 15 pályamű érkezett, 10 szerző „tollából”, (vagyis klaviatúrájáról.)

Kutatásaink is tovább folytak: a TÁJVÍZHÁZ épületének története,

a Bodoki ház eredete a Kárpát utca sarkán, új életrajzok születtek (főleg Málík Emma jeleskedett ebben), az eredeti dokumentumok feltárásával, Bodoki Károly életrajzához születési adatainak tisztázása is megtörtént, a Hosszúfoki Múzeum alapításának iratai kerültek elő, Bodoki relikviát fedezett fel Lévai Ildikó (Bodoki Károly emlékérmét), a Bodoki leszármazottakkal a kapcsolattartás is folyamatos volt.

A vízügyi igazgatóság felkérte a baráti kört, hogy vegyen részt a november 28-án tartandó 60 éves évfordulót ünneplő rendezvény előkészítésében.

A vízügy történetéről képanyagot válogattunk (Cserkúti Andrásné, Vasas Ferencné, Czakóné Czédli Jolán és Nagy Sándorné) -, megjárva a pincét és a padlást is - amely 120 fotón mutatja be a 60 évet. A kiállítás a TÁJVÍZHÁZ-ban ma is látható.

A szép ünnepségre, és az azt követő fogadásra a baráti kör is meghívást kapott, örömmel részt is vettünk rajta. Üneepélyes keretek között itt került sor a novellapályázat eredményhirdetésére is. Az első díjat Czako Andrásnak, a Baráti Kör tagjának ítélte a zsűri, (melynek elnöke Bak Sándor a KÖVIZIG igazgatója, tagjai: Tokaji Istvánné Nyugdíjas Klub elnöke, és Jobbágy Zoltán az Ifjúsági Klub elnöke voltak.)

Halottak napján koszorút helyeztünk el, és mécesst gyűjtöttünk a Bodoki síroknál, és Góg Imre nyughelyén is, aki 5 éve távozott el közülünk, és a Baráti Körünk „egyszemélyes” elődje volt.

Az MHT Békés Megyei Területi Szervezetével közösen november 13-án előadóülést rendeztünk. A „Gyulai TÁJVÍZHÁZ épülete történetének és korábbi funkcióinak ismertetése, a közelmúltban elvégzett levéltári kutatások alapján” címmel. A címadó előadást Dr. Vasas Ferencné tartotta, melyben a Lázárné Zsuzsával, a több mint két éven keresztül közösen végzett gyűjtőmunka eredményét mutatta be, nagy

Nagyváradon Ady Endréekkel (4952)

Folytatás a 20. oldalon →

érdeklődés és elismerés mellett. Varga Melinda: A gyulai TÁJVÍZHÁZ projekt bemutatása, és Czakóné Czédli Jolán: A Dr. Mosonyi Emil Emlékszoba egyedisége című előadásai hangzottak még el, kiegészítve az információkat, számos érdeklődő jelenlétében, a bemutatóház emeleti konferenciatermében.

A 2013. évi utolsó összejuvételünk december 10-én volt, melyen az éves munkánk áttekintése, és a következő évi munkatervjavaslatok

összeállítása után, egyúttal „Kiss Katika tortájával” a negyedik születésnapunkat is megünnepeltük.

Előadással emlékeztünk meg Bodoki Károlyról, halálának 145. évfordulóján, majd Bak Sándor igazgató úrral közösen az OTP falán lévő emléktáblát is megkoszorúztuk.

Az év végére sem maradtunk munka nélkül, a Gyöngyösi Lázár Sakk Emlékverseny 20. jubileumi rendezvényére készítettünk egy emlékki-

állítás. Szerencsére Török János gyűjteménye ehhez sok eredeti, személyes iratot, anyagot tartalmazott, és a dokumentumok alapján a kiállított tablóra megírtuk a névadó mérnök életrajzát is.

Fontosabb munkáink fenti számbavételével kívánunk mindenkinek nagyon boldog, eredményes 2014-es „Bodoki Emlékévet”!!

Czakóné Czédli Jolán

Pillanatok a KÖVIZIG Szivárvány Nyugdíjas Klub életéből

A Kränzlein Énekegyüttes műsora

2013. évben is a tagság által, elfogadott program alapján működött a klub.

2013. október 7-én az Idősek Világnapja alkalmából, bensőséges ünnepséget szervezett az igazgatóság vezetősége, a több évtizedes múlttal rendelkező nyugdíjas klub tagjainak. Az ünnepség megnyitóján az Implom József Általános Iskola diákjai énekeltek, gyönyörűen. Ezt követően, Bak Sándor igazgató úr, köszöntötte a nyugdíjas klub tagjait és általuk az igazgatóság összes nyugdíjasát. Szép szavakkal fejezte ki elismerését szakmai munkásságunkról. Fontosnak és elengedhetetlennek tartja az idős emberek segítségét, meg is tesz érte mindent. A nyugdíjasokkal való törődést elsősorban etikai és erkölcsi kérdésnek tekinti. Az ünnepeltek szendviccsel és pezsgővel kínálták. Hagyományt teremtett az igazgatóság vezetősége, hogy ez a nap igazi ünnep legyen. Köszönet érte, hogy ilyen módon is fontosnak tartanak bennünket.

2013. október 24-én, tizenhetedik alkalommal rendezték meg Békéscsabán a Kolbászfesztivált. Kiemelt figyelmet kapott a nyugdíjasokra épülő program. 46 nyugdíjas csapat nevezett a versenyre. A nyugdíjas klubunk, Török János vezetésével, 5 fős csapattal nevezett. A legjobb tudásukat – no és a hozzávalókat - beleadva,

gyúrták a kolbászt. Az eredmény sem maradt el, külön-díjban részesültek.

A helyszínen dedikálták a „Disznótorok ízei” című receptgyűjtemény könyvet, melyben Kiss Katalin elnök-helyettes receptjei is megjelentek.

2013. november 4-én, délután a szokásos havi összejuvételünket tartottuk. Meghallgattuk és elfogadtuk a klub gazdasági vezetőjének éves beszámolóját.

Köszöntöttük a november hónapban, névnapijukat, ünneplő klubtagjainkat. Ők süteménnyel és üdítővel kedveskedtek.

2013. december 2-ára meghirdetett karácsonyfadisz készítő versenyre 17-en készítettek” műalkotást”. (A képek önmagukért beszélnek.)

A díszeket felajánlottuk az Ifjúsági Klub és a Szakszervezet szervezésében december 5-én megrendezésre került, Mikulásnap ünnepségre. Az ünnepségre a klubtagjaink is meghívást kaptak. 10 nagymama élt is a lehetőséggel, elvitték az unokákat a Mikuláshoz. Fontosnak tartjuk a nemzedékek közti szolidaritást és együttműködést.

2013. december 9-én megrendeztük a hagyományos évzáró vacsorát. Meghívott vendégeinkkel együtt, nagyon jó hangulatban, bensőségesen, önfeledten telt el

A Különdíjas csapat

az est. Gyönyörű magyar nótákat énekelt Kenéz Lajos klubtagunk.

Azt mondják, ha a múltban több örömet lelünk, mint a jövőben, akkor öregsünk igazán. Márpedig a nyugdíjas klubunk, éppen fiatalítja a lelkünket, testünket, szellemünket. Vagy legalább is próbál ezért tenni. Elődeinktől tanulva, nekünk is megadatik a madáchi küzdés, létünkért, céljainkért, társainkért, közösségünkért, generációnkért. Hiszem, hogy még van hozzá erőnk.

Mindebben felülmúlhatatlan segítséget nyújt a KÖVIZIG Vezetősége, Szakszervezete, Ifjúsági Klubja, DIG-BUILD Kft. és a Gyulai Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete.

Köszönet érte, hogy hozzájárulnak támogatásukkal és szeretetükkel, hogy közel 35 éve működőképes legyen a Szivárvány Nyugdíjas Klub. Külön köszönet azért, hogy a KÖVIZIG nagy „Családjában”, megbecsült,

A gyönyörű karácsonyfadíszek

idős családtagnak tekintik a nyugdíjasokat. Egészségben és sikerekben gazdag, boldog új esztendő-t kívánok, a „Család” valamennyi tagjának.

Tokaji Istvánné

60 éves a KÖVIZIG

Az 1953-as év egyik fontos eseménye volt, hogy a Kormány az 1060/1953. számú határozatával létrehozta a Gyulai Vízügyi Igazgatóságot. Az igazgatóság fennállásának 60. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségnek, a Román Kulturális Központ Színházterme adott otthont. A rendezvény vendégei között köszönthettük igazgatóságunk nyugalmazott és korábbi igazgatóit Takács Lajost és dr. Goda Pétert, az igazgatóság nyugalmazott igazgatóhelyettes-főmérnökeit: Pálinkás Lajost és Galbács Zoltánt, valamint az igazgatóság korábbi gazdasági igazgatóhelyettesét Galbács Mihályt.

Az ünnepséget Bak Sándor igazgató úr nyitotta meg. Szeretettel köszöntött mindenkit az igazgatóság születésnap rendezvényén, kiemelte, hogy nem véletlenül nem az évforduló szót használta, hiszen egy szervezet általában megalakulásának 25,50,75,100. évfordulóját szokta megünnepelni, de egy családban a kerek évfordulókat is kiemelten kezelik és ünneplik. A rendezvény a város jelenleg működő legnagyobb befogadóképességű termében került megrendezésre, sajnos ez sem tette lehetővé, hogy minden valamikori munkatársunkat meghívassuk ezen alkalomból, megértésüket kérve, innen

is köszöntötte őket. Majd egy szál gyertya meggyújtásával, lehajtott fejjel emlékeztünk elődeinkre, és azon munkatársainkra, akik már nem lehettek közöttünk ezen a napon. Igazgató Úr beszédében utalt arra, hogy milyen gyorsan elrepült az az idő, összesen 35 évet a 60 évből az igazgatóságnál töltött, és ilyen távlatból a 60 év sem tűnik soknak. Mégis fontos üzenete van az elmúlt időszaknak: elsősorban az, hogy ismerjük meg és tiszteljük a múltunkat, hiszen e nélkül a mai feladataink megoldásában sem lehetünk sikeresek. Sok, ma is meglévő feladat megoldásának kulcsa a múltban gyökerezik. A mai munkatársak sokszor a korábbi nemzedék terveit, álmait váltják valóra, másrészt az ő szellemi hagyatékukkal sáfárkodnak jól vagy rosszul.

Farkas Zoltánt, Békés Megye Közgyűlésének elnökét is vendégeink között köszönthettük. Örömmel számolt be arról, hogy mind a magyar kormány, mind a magyar oldali négy megye, mind a román kormány, mind a román oldali négy megye vezetése támogatja, és prioritásként

Rendezvényünk vendégei

Folytatás a 22. oldalon →

Fejér László előadása

kezeli, hogy az itt található a természetes vízrajzi környezet megújításra, rehabilitálásra kerüljön.

Megtisztelte rendezvényünket dr. Görgényi Ernő városunk polgármestere is. Beszédében kiemelte, hogy Gyula városa sokat köszönhet annak, hogy a megyén belüli műszaki értelmiség jelenléte - közülük nagyon sokan a vízügyi területen dolgoztak - ebben a városban volt a legerősebb, szerepük itt volt a legmeghatározóbb. Az olyan kvalitású szakemberek, mint Huszár Mátyás, Bodoky Mihály, Bodoki Károly, vagy Kienitz Vilmos, olyan szellemi tőkét és értékeket teremtettek, mely áldásos hatása a mai napig érezhető. Vitathatatlan szellemi hatásuk mellett

a település és az egész Körös-vidék arculatát is átformálták, a folyószabályozási munkák hatására jóval tervezhetőbbé vált a gyulai és környékbeli emberek élete. A vízügyi szakemberek munkája, legyen szó árvízvédelemről, belvízvédelemről vagy a vízbázis védelméről, a mai napig az egyik legfontosabb tényezője városunk biztonságának.

Az ünnepi köszöntők és megemlékezések után a Békéscsabai Jókai Színház művészeinek műsorát láthattuk. A közönség nagy szeretettel fogadta Tatár Bianka és Nagy Róbert színművészeket.

A folytatásban Fejér László a Magyar Hidrológiai Társaság Vízügyi Történelmi Bizottságának elnöke tartotta meg ünnepi előadását, mely-

Tatár Bianka színművész

ből történelmi áttekintést kaphatunk a vízügyi szolgálat életéből, kiemelte, hogy szervezetek, szervezeti formák változhatnak, de Gyulának mindig meghatározó szerepe volt a régi vízgazdálkodásának irányításában, vezénylésében.

A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör pályázatot hirdetett a vízügyi igazgatóságok 60 éves évfordulója alkalmából. A feladat a vízügyhöz kapcsolódó történetek, gondolatok papírra vetése volt, a baráti kört az a gondolat vezérelte, hogy egy-két írás nem jellemzi, de sok írás már bemutatja az igazgatóság 60 éves történetének, életének sokszínűségét. A pályázat eredményhirdetésére a rendezvényen került sor.

1. helyezett lett Czakó András, Böjti szél című írása lett. Két második hely került kiosztásra, Solymosi Istvánné, Kedves vízügyi emlékeim című írásával, és Czakóné Czédli Jolán: Találkozásom Dégen Imrével című írásával érdemelte ki az előkelő második helyet. A 3. helyezett Kisháziné Vincze Julianna lett: Történet a nyugalom éveiből című írásával. Hírlevelünk mellékletében megosztjuk Önökkel ezen írásokat.

Az ünnep alkalmával felelevenítettük az elmúlt 60 év megannyi szép és drámai pillanatát, Bak Sándor igazgató úr nyitotta meg a Pillanatképek vízügyes szemmel című fotókiállítást.

A fotókiállítás megnyitója

Folytatás a 23. oldalon ↪

Az ünnepségre készült oklevelek és emléklapok

Bár az ünnepség hivatalos része ezzel véget ért, vendégeink és kollégáink még sokáig nézegették a fotókiállítás képeit, felfedezve rajta saját magukat és felidézve a hozzá kapcsolódó történeteket. Az ünnepség állófogadással és a résztvevők vidám, kötetlen beszélgetésével zárult.

Pozsárné Kaczkó Zita

Adománygyűjtés a Bélfenyéri Gyermekotthonnak

A Mikulás és Krampuszai az iskolában

Igazgatóságunk kollektívájának tagjai több éve ápolnak kapcsolatot a Fekete-Körös vízgyűjtőjén elhelyezkedő, Bélfenyér településen tevékenykedő Kolping Család Egyesülettel.

Az egyesület által működtetett gyermekotthon az erdélyi magyarság megmaradásán munkálkodva, közel harminc gyermeknek biztosít otthont, valamint részt vállal a településen működő óvoda és iskola nevelő munkájában. Teszi ezt jórészt adományokra támaszkodva. Igazgatóságunk munkatársai 2011. év szeptemberében már szerveztek gyűjtést az egyesület részére, melynek során a dolgozók ruhaneműket, játékokat, könyveket és tartós élelmiszert gyűjtöttek össze.

A két évvel ezelőtti kezdeményezés folytatásaként, ismételten meghirdettük az adománygyűjtést, mely során ismét nagy mennyiségű felajánlás érkezett. Az adományok kiszállítását december 6-án a „Mikulás” segítségével tettük meg.

Bélfenyéren Kis Márton atya fogadta igazgatóságunk képviselőit, és kérésére a Mikulás nem csak a gyermekotthonba, hanem az iskolába is ellátogatott. A gyermekek nagyon örültek a bútorokból, ruhából, cipőből, tartós élelmiszerből, és természetesen a rengeteg játékból álló adománynak, na és persze a Mikulásnak, aki két krampuszal érkezett, és igyekezett minden gyermeknek mosolyt varázsolni az arcára.

Folyik az adományok átadása

Folytatás a 24. oldalon ↪

Folyik az adományok átadása

Kis Márton atya köszönő levelét idézve: „A karácsony minden ember életében fontos ünnep. A szeretet és a család ünnepe. Itt a gyermekotthonban mi úgy élünk mit egy nagy család. Egy normál család szokásait és napirendjét betartva. Ugyanígy az ünnepek hagyományait is megtartva. Karácsonykor többen a gyerekek közül kimondva, vagy kimondatlanul felteszik a kérdést: Az én apukám miért nem díszítette ve-

lem a karácsonyfát, anyukám miért nem jött el soha mikor szerepeltem a betlehemesben?

Nehéz kérdések ezek, mert tudjuk a szomorú válaszokat; nemtörődomség, ital, otthagyt családok, kidobott, megárvult gyerekek.... A mi Kolping családjunk elsősorban arra törekszik, hogy ezekből a befogadott gyerekekből olyan szülőket neveljen, akik gyerekei nem kell majd a

felt említett szomorú kérdéseket feltegyék. Nagy segítség ezért számunkra ez a lelki és fizikai támogatás a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság közösségétől.

Segít, hogy a mi árva gyerekeink is átérezzék milyen egy meghitt ünnep nélkülözés nélkül, teli asztallal, karácsonyi énekléssel a feldíszített karácsonyfa körül és a fa alatt személyre szóló ajándékokkal. Köszönjük nagylelkű támogatásukat; ruha, játék, bútor és élelmiszeradományukat! Áldott, békés karácsonyi ünnepeket kívánunk a szeretteik körében!”

A Mikulás és igazgatóságunk munkatársai búcsút intve a gyermekeknek nyugodt szívvel, feltöltődve távoztak, azzal a meggyőződéssel, hogy olyan helyre került a dolgozók felajánlása, ahol odaadással, szeretettel viseltetnek egymás iránt az otthonban élők, és talán tényleg sikerült egy kis boldogságot vinni az ünnepek közeledtével e piciny közösség életébe.

**Gábor Gréta
Pozsárné Kaczkó Zita
Juhász András**

Mikulás ünnepség

A Mikulás ez évben is ellátogatott igazgatóságunkhoz, biztosan minden gyermek nagyon jó volt. Az Ifjúsági Klub és a Szakszervezet szervezésében 2013. december 5-én tartottuk az ünnepséget, melyre minden vízügyes dolgozó, nyugdíjas gyermekét, unokáját szeretettel vártuk. Az ünnepséget Bodroközi Rita gyermekműsora

nyitotta meg, a gyerekek nagyon élvezték a vidám és pörgős dalokat, Rita már a műsor közben kicsit átvette a Mikulás szerepét, hiszen sok-sok apró ajándékkal kedveskedett a gyerekeknek.

A műsor után persze minden gyermek nagyon várta,

Folytatás a 25. oldalon →

Indul a buli...

...na és a rénszarvas szán is.

Mikor szólít engem a Mikulás?

Készülnek az alkotások

hogy végre megérkezzen a Mikulás, aki sokat nem is váratott magára, nagy puttonnyal és egy mosolygós krampusszal érkezett. A gyerekek szebbnél szebb versekkel, dalokkal készültek a fogadására, nem volt hiba a fogadtatásban, ezért a Mikulás mindenkinek ajándékkal kedveskedett.

Ezúton is köszönjük minden szülőnek és nagyszülőnek,

hogyan az ünnepség sikeréhez egy kis süteménnyel hozzájárult, és külön köszönjük a Szivárvány Nyugdíjas Klub tagjainak a gyönyörű karácsonyfadíszeket, amelyeket olyan szeretettel készítettek, és segítségükkel gyönyörűvé varázsoltuk az idei karácsonyfát.

Pozsárné Kaczkó Zita

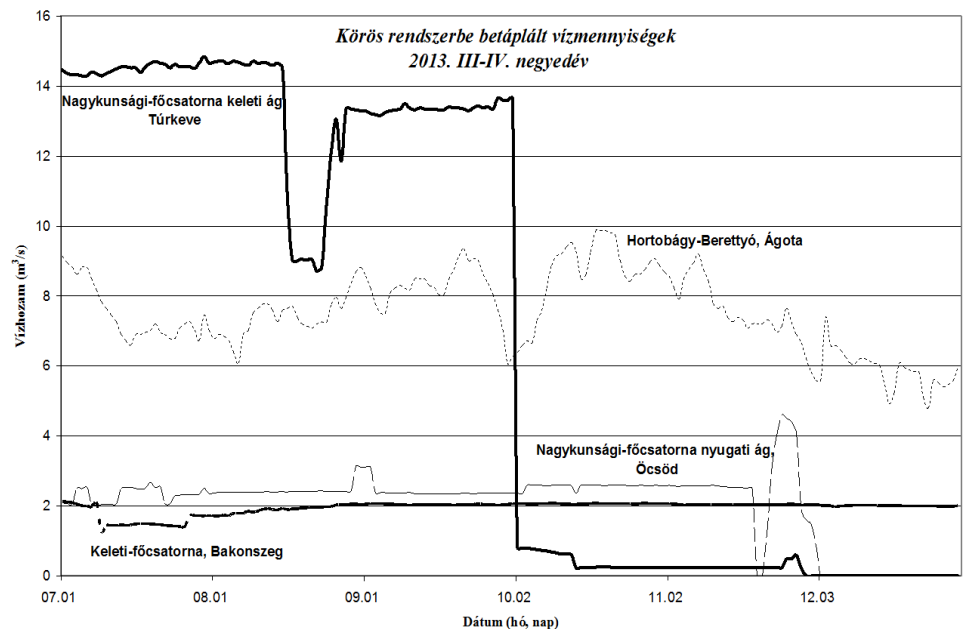
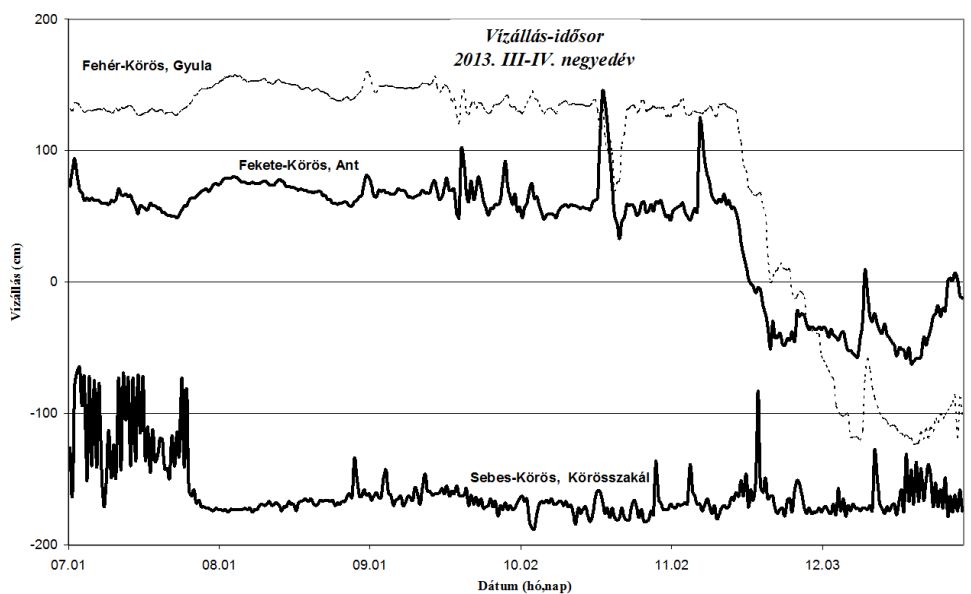
Hidrológia 2013. III-IV. negyedév

A vízkészlet rohamosan csökkent a második félév elején. Augusztus és szeptember hónapban az eddig észlelt legkisebb vízszint közeli állapotok mutatkoztak a Körösök hegyvidéki, legfelső szakaszain.

Magyarországi szakaszokon stagnáló vízszintek alakultak ki, a duzzasztóink működtetése következtében. Kisebb mértékű emelkedések elvétele, az őszi hónapokban keletkeztek. Év vége felé a duzzasztók üzemelését fokozatosan megszüntettük. Először októberben a körösladányi-, majd novemberben a békési duzzasztó fejezte be üzemelését. A békésszentandrás duzzasztó december hónapban csökkentett szintű (280 cm) felvízszint-tartással fejezte be az évet. A gyulai duzzasztónál - december hónapban - az éves karbantartás idejére szünetelt csak a duzzasztás.

A trópusi időjárás következtében a december havi jégképződés elmaradt.

Nyári időszakban, a vízkészlet növelése érdekében folytatódott a tiszai víz betáplálása a Körös-rendszerbe. Folyamatos volt a betáplálás a Ke-

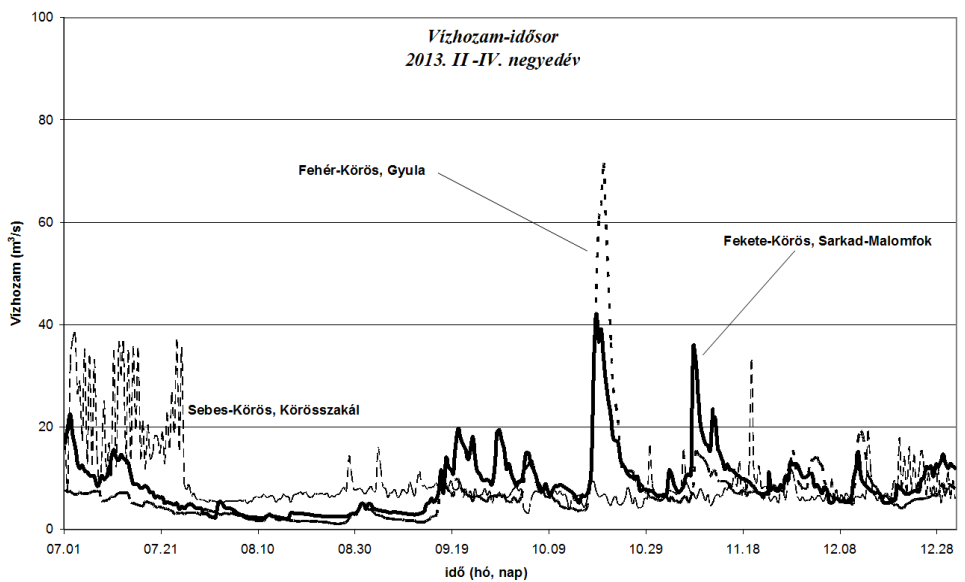

Folytatás a 26. oldalon →

leti-főcsatornán keresztül Bakon-szegnél a Berettyóba, a Hortobágy-Berettyó-főcsatornán Ágotánál, valamint a Nagykunsági-főcsatorna keleti és nyugati ágán. Téli időszakban a Nagykunsági-főcsatornai betáplálások szüneteltek. A betáplálás mértékének alakulását a második grafikon szemlélteti.

Néhány jellemző állomás vízhozam-időszora látható a harmadik grafikonon az országhatár közelében.

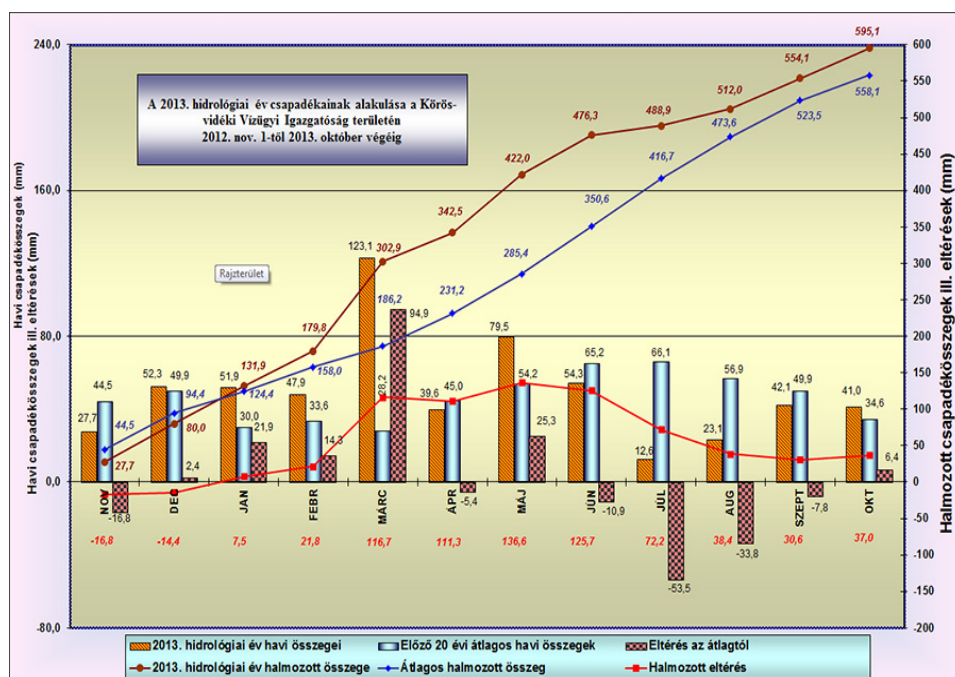
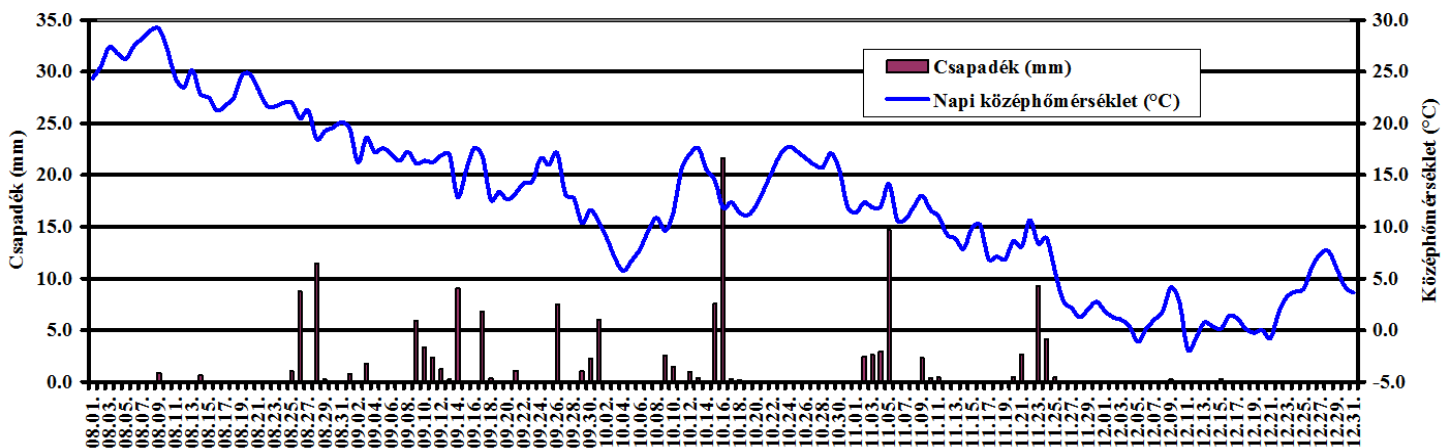
Kurilla Lajos

Hidrometeorológia

Az időjárás és a talajvíz alakulása a 2013. augusztus -december időszakban

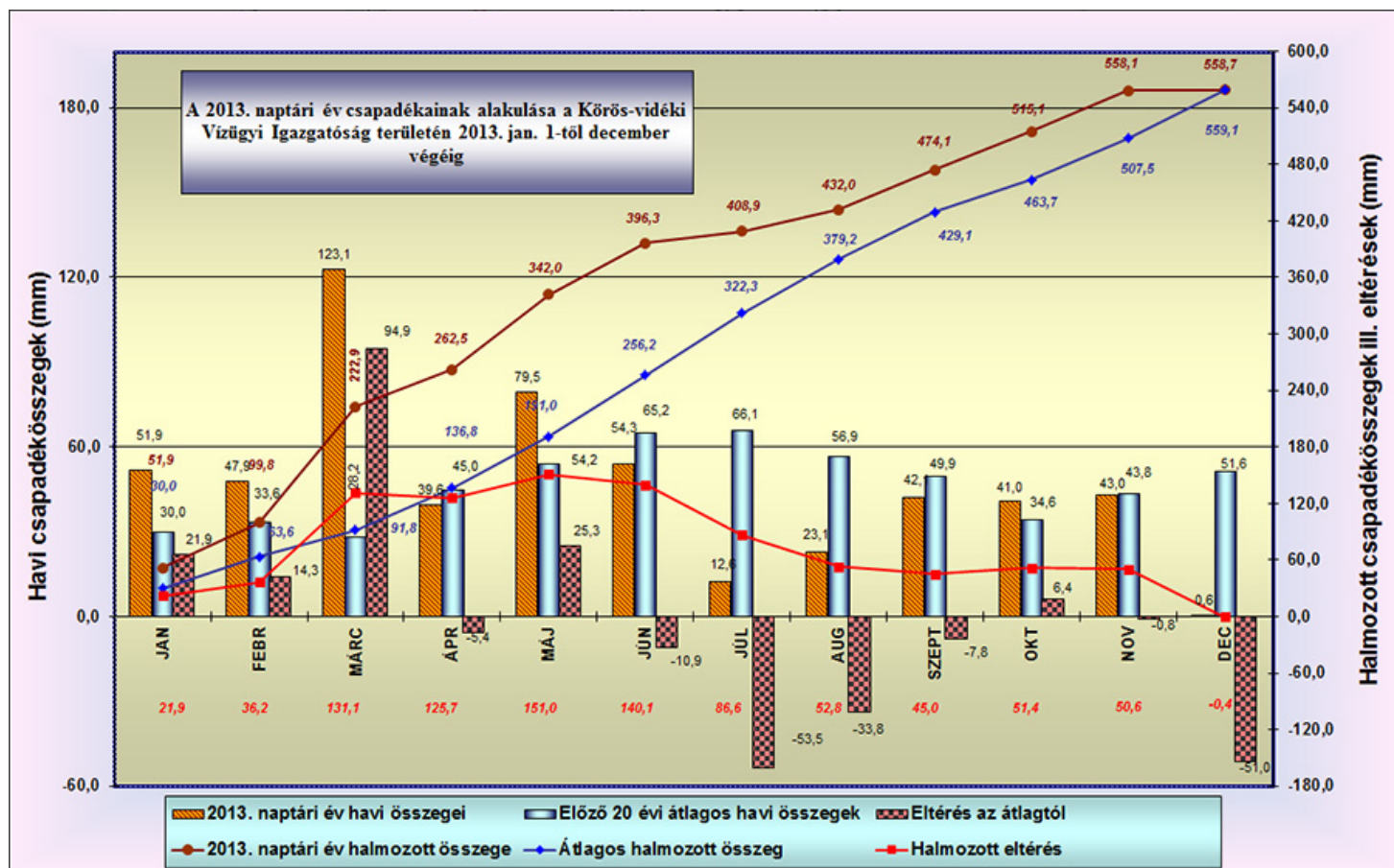
A napi csapadék és a napi középhőmérséklet területi átlagának alakulása a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területén 2013. augusztus –december időszakban:

Az év utolsó öt hónapját összességében az átlagosnál magasabb hőmérsékletű, az átlagosnál lényegesen kevesebb csapadékot hozó időjárás jellemezte.

A középhőmérséklet augusztusban 23,7 °C volt, ami 1,9 °C-kal magasabb a sokéves átlagnál, szeptemberben 15,4 °C, ami 0,8 °C-kal alacsonyabb az átlagosnál, októberben 13,0 °C, s ez 1,9 °C-kal magasabb az átlagnál, novemberben 8,6 °C, ami 3,4 °C-kal átlag feletti, decemberben +2,0 °C, s ez 2,0 °C-kal haladja meg a sokévi átlagot. Az 5 hónapos időszakot átlagosan napil,7 °C hőtöbblet jellemzi.

Folytatás a 27. oldalon →

Augusztusban nagy, napközben 40 °C-ot is elérő forróság volt 7-8-9-én. A napi legmagasabb hőmérsékletek között egészen a 27-én érkezett lehűlésig minden napon volt 30 °C-ot elérő érték. Szeptemberben a csapadékos napokhoz kisebb lehűlési periódusok kapcsolódtak. A hónap eleji erős lehűlés, majd az erős felmelegedés októberben fordított hőmérsékleti menetgörbét produkált, a napi középhőmérsékletek 10-étől nem süllyedtek a sokéves havi átlag alá. Novemberben egészen 25-éig kifejezetten magas, lényegesen átlag feletti volt a hőmérséklet. A hónapon belül 27-én voltak ez első fagyok. Decemberben 21-éig a sokéves havi átlag körül ingadozott a hőmérséklet, majd erőteljes felmelegedés következett be. A leghidegebb december 11-én, (Elek, -8,0 °C), a legmelegebb augusztus 9-én (Elek 41 °C) volt.

Talajfagy november végétől december 21-éig és csak 1-3 cm vastagságban alakult ki, és csak december 6-án volt összefüggő.

Az időszak elejéig a hidrológiai évben 72,2 mm, a naptári évet tekintve 86,6 mm csapadéktöbblet volt ki-

mutatható, főként a márciusi nagy csapadékösszegnek köszönhetően. Augusztusban az átlagos csapadékmennyiségnek alig több mint 2/5-e hullott. Szeptemberben az átlagnál kissé kevesebb, októberben az átlagnál kissé több, novemberben az átlagosnak megfelelő mennyiségű csapadékot mértünk, decemberben viszont mindössze 0,6 mm volt a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság működési területére vonatkoztatott átlag csapadék. Összességében a 2013. hidrológiai év 37,0 mm csapadéktöbblettel, a 2013. naptári év 0,4 mm csapadékháttal zárult. Hó az őszi-téli hónapokban gyakorlatilag nem hullott, hótakaró nem alakult ki.

A talajvíz - a vizsgált kutak adatai alapján - augusztusban 8 cm-rel magasabban, szeptemberben 11 cm-rel, októberben 16 cm-rel, novemberben 8 cm-rel, decemberben 15 cm-rel alacsonyabban volt a sokéves havi átlagnál. A talajvízjárásban lényeges különbség jött létre a márciusi, májusi nagy csapadékok és a folyók tartós magas vízállása nyomán. Még decemberben is voltak olyan kutak (Kertészsziget, Füzesgyarmat), amelyekben a havi átlagos vízszint 1 méterrel a sokévi átlag felett, ugyanakkor voltak olyanok is (Csorvás, Szarvas), amelyekben több mint 1 méterrel a sokévi átlag alatt alakult.

Czakó András

KÖRÖS-VIDÉKI

hírlevél hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével hírlével

Kiadó: **Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság.**
 Felelős kiadó: **Bak Sándor igazgató**
 Szerkesztőbizottság vezetője: **Szabó János műszaki igazgatóhelyettes**
 Tagjai: **Pozsárné Kaczkó Zita, Faulháber Márton**
5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*, Fax: 66/526-407
 E-mail: kovizig@kovizig.hu, www.kovizig.hu
 Megjelenik negyedévente elektronikus formában.

2013. augusztus-december

VÍZÜGYI LEGENDÁRIUM PÁLYÁZAT - Emlékek, sztorik, történetek a 60 éves Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság életéből

A zsűri tagjai

A Bodoki Károly Vízügyi Múzeum Baráti Kör pályázatot hirdetett a vízügyi igazgatóságok 60 éves évfordulója alkalmából. A feladat a vízügyhöz kapcsolódó történetek, gondolatok papírra vetése volt, a baráti kört az a gondolat vezérelte, hogy egy-két írás nem jellemzi, de sok írás már bemutatja az igazgatóság 60 éves történetének, életének sokszínűségét. Nem titkolt szándék volt természetesen az is, hogy bővüljön a vízügyi múlthoz kapcsolódó írások köre, hiszen nagy sikert arattak a Csoór István novellapályázat kapcsán kiadott különszámunkban megjelent írásművek is. A felhívásra 15 pályamű érkezett, 10 szerző „tolalából”. A pályázat eredményhirdetésére az igazgatóság fennállásának 60. évfordulója alkalmából rendezett

ünnepeken került sor. A zsűri tagjai Bak Sándor igazgató, Tokaji Istvánné a Szivárvány Nyugdíjas Klub elnöke, és Jobbágy Zoltán az Ifjúsági Klub elnöke voltak.

A rendezvényen Bak Sándor a zsűri elnöke értékelte a beérkezett pályamunkákat. Örömmel fogadta az immár második alkalommal meghirdetett pályázatot, hiszen ezen kezdeményezés hozzájárul ahhoz, hogy az igazgatóság elmúlt 60 évének sok kedves története ne merülhessen feledésbe. A pályázatok értékelése során a zsűri egyik fontos szempontja az volt, hogy az írásmű hitelesen eleveníti-e fel a múltat, figyelték a történet hangulatát, érdekességét, nyelvezetét. Kiemelten vizsgálták, hogy van-e üzenete a novellának, és hogy ez az üzenet a mai olvasó számára mit jelent. Fentiek alapján 4 pályaművet díjaztak egy első, két második és egy harmadik díjat ítéltek oda.

A díjazott írásművek és szerzőik

Helyezések:

- 1. Czakó András:** Böjti szél című írása.
- 2. Czakóné Czédli Jolán:** Találkozásom Dégen Imrével című írása
- 2. Solymosi Istvánné:** Kedves vízügyi emlékeim című írása
- 3. Kisháziné Vincze Julianna:** Történet a nyugalom éveiből című írása

A Körös-vidéki Hírlevél mellékletének hasábjain keresztül, kérjük, fogadják és olvassák szeretettel a díjazott írásműveket.

Pozsárné Kaczkó Zita

Czakó András átveszi a díjat Bak Sándortól, a zsűri elnökétől

Czakó András

A Budapesti Kvassay Jenő Út-, Híd-, Vízműépítő Technikum elvégzése (1970) után a VITUKI-ban kezdte pályafutását, ahol 1974-ig vízrajzi szakterületen dolgozott, közben két év katonai szolgálattal. 1974-ben került a KÖVIZIG-hez. A számítógépek vízrajzi alkalmazásával a kezdetektől foglalkozott, már az EMG 666 számítógéppel is készített vízrajzi programokat. 1982-ben felsőfokú programozói oklevelet szerzett, majd elvégezte a Gábor Dénes Informatikai Főiskolát, ahol 1998-ban diplomázott informatikus mérnökként. 42 éve vízrajzos.

Böjti szél

Úgy emlékszem, 1985. március 25-e táján történt, hogy ki kellett mennem Gyomaendrőd Póhalomba, a talajvízszint-megfigyelő kúthoz, valamint a Körösladányi öntözőfürt fűrtmesteri házánál lévő műszerkerthez. Akkoriban még ritkán fordult elő, hogy egy beosztott egy-két helyen való ügyintézéséhez autót adtak volna, így hát vonattal mentem Gyomáig, onnan pedig önerőből közelítettem meg a célpontokat. Még a Peresi kísérleti belvízöblözet adatgyűjtésével való foglalkozásom idején (1974-től) kialakult, hogy az egyik régebbi területi technikus Gyomán lévő házáig gyalog mentem, ott kölcsönkértem egy kerékpárt, és azzal gurultam ki a területre.

Ez a nap azonban más volt, mint a többi. Már a vonat ablakából láttam, hogy erős a szél, és bele-belekap a még lomb nélkül álló fák koronájába. Amíg Gyomán a házak között mentem a központ felé, éreztem, hogy a szél egyre erősödik, és a Hármaskörös felől fúj. Mire a „kerékpár-kölcsönző” hely közelébe értem, már olyan erős volt, hogy be sem csengettem a járgányért, hanem mentem tovább gyalog, így nem kell a széllal szemben még a kerékpár tolasásával is bajlódni. A vasútállomástól Póhalomig kb. 11 km az út, ez kerékpárral, jól karbantartott földúton háromnegyed óra szokott lenni. Eleinte úgy gondoltam, hogy gyalog

bő egy órával fog tovább tartani az út kifelé. A hídra érve megváltozott az elképzelésem. A magasból jól láttam, hogy a szél már nem bele-belekap a fák koronájába, hanem rázza, hajlítja, tépi őket. A folyó felett nagy gomolyokban vitte a szél a felkapott port. Átérve láttam, hogy a szél a már felkapott porral gyalulta a szántás szétfagyott rögeit, újabb és újabb földszemcséket ragadott magával. Úgy emelte és rakta le a földet, mint a téli hófúvások alakalmával a friss havat. A szél által vitt szemcsék szinte karcolták az arcomat. Előredőlve mentem, mint Amundsenék a Déli-sarki hóviharban. Ha hirtelen csendesedett volna a szél, biztosan hasra estem volna.

Néhány száz méterre a hídtól feltűnt, hogy az út melletti csatornában semmi víz nincs, lementem hát a csatornafenekre. Jó mély csatorna volt, vagy másfél méter, növényzet sem volt még benne, így sokkal kisebb szél ért, ezért jobban haladtam, mint előtte.

Egy út- és csatorna kanyarulat után érdekes látvány fogadott. A föld fellett vagy 50-60 centivel két madár repült Észak felé. Elöl óriási erőfeszítéssel egy vadgalamb (pontosabban balkáni gerle) hasította a levegőt, mögötte pedig egy ölyv küzdött a széllal, és közben próbálta elfogni a galambot. Mindeközben a földhöz viszonyítva semmit nem haladtak. Tehát ugyanolyan sebességgel repültek, mint amilyenel a szél fújta őket visszafelé. Néhány méterre

voltak tölem, de vagy nem vettek észre, vagy nem érdekelte őket a közönség. Talán egy-két percig is néztem a „küzdelmet”, és arra jutottam, hogy az ölyv hiába jobb repülő normál esetben, ekkora szembeszélben a nagyobb testfelület miatt kissé lelassul. Még döntetlenre álltak, amikor tovább indultam a csatornában. Jó darabig nem történt semmi, csak törtem előre, hallgattam a szél süvítését, és néztem a növekvő „földfúvás”-lerakódásokat. Egyszer csak láttam, hogy más is használja a szélvédett csatornafeneket. Körülbelül 50 méterrel előttem egy őzet pillantottam meg, amint egy áteresztövében feküdt, így kettős fedezékben volt a széltől. Nem is nagyon akaródzott neki elhagyni ezt a fedezéket, vélhetően megtapasztalta már, milyen a szél ereje. Mentem felé, figyelt, de nem mozdult. Vadon élő őzet ilyen közlelről se előtte, se utána nem láttam. Szinte már érintési távolságban voltam tőle, amikor hirtelen felállt, és nagy dobbantással kiugrott a csatorna árkából, majd a viharos széltől kissé oldalazóra sikerült futással előbb a csatornától elfelé, utána vissza, a csatorna irányába igyekezett. Valószínűleg új pihenőhelyet keresett magának.

Átkeltem az akadályon, ki a csatornából és az átereszt után gyorsan vissza, mint az őz az imént a másik irányba. Kezdett sekélyebb lenni a csatorna medre, és teljesen szembe-

Folytatás a 3. oldalon →

fordult a széllel az út és a csatorna iránya, ezért ismét előredőlve mentem, de mégis kisebb erőfeszítéssel, mintha a földúton próbálkoztam volna. Előrenéztem néhány tíz méterig, talán nem is nézés, csak pillantás volt, és csak keskeny résen át, a szempilláim között, hogy csak kevés por menjen a szemembe. Valami hasonló erejű szél lehetett akkor, amikor a VITUKI-ban (akkor Vízgazdálkodási Kutató Intézet) dolgozva, talán 1973-ban, a Bódva mederkostrás utáni szelvényfelmérésén dolgoztam az Észak-Kelet-Magyarországi területi technikussal, és ropant lassan haladtunk a szintezéssel. Én tartottam a 4 méteres lécet, ami annyira berezonált, hogy alig lehetett rá fókuszálni a szintezőműszerrel. A területi technikus szemét meg nyomta a szél, erővel csukta befele a szemhéját, és közben kellett leolvasnia a magasságokat. Akkor azonban kora ősz volt, még minden üde zöld, száraz talaj sehol, így nem volt tele porral a levegő.) Leszegtem a fejem, hogy ne karistoljanak a földszemcsék, és csak akkor néztem fel újra, amikor az előző felnézéskor belátott szakasz vége felé közeledtem. Már épp egy ilyen felnézés következett volna, amikor közvetlenül előttem egy fácskás rebbent fel, és zúgott el mellettem. Hátrafordulva láttam, hogy alighogy a terepszint fölé került, elkapta a szél. Még az emelkedő ágon keresztbe fordította, a nyitott szárnyai vitorlálkká váltak, és fejjel lefelé, óriási sebességgel, hangos rikoltozás közepette száguldott egy távoli erdősáv felé, amit valószínűtlenül rövid idő alatt el is ért, és bevágódott a kőkényesakácok ágrengetegbe.

Továbbmentem, és elértem ahhoz a Póhalmi tanyához, amely mellett a talajvízszint-megfigyelő kút volt. Leellenőriztem a kutat, és megnéztem a tanya maradványait. Régebben itt lakott egy idős házaspár, ők mérték a rozsdás láncsal a vízszintet, majd beköltöztek Gyomára, de a bácsi tovább folytatta az észlelői munkát. Havonta tíz alkalommal

tette meg az utat kerékpárral, és havi 60 Forintot kapott érte, negyedévenkénti elszámolással. Egyszer bejött Gyulára, és elpanaszolta, hogy szívéhez nőtt a feladat a hosszú évtizedek alatt, de 82 évesen már nem bírja az utat, ha esik az eső, és tolni kell a kerékpárt a sár miatt. Ez a meghatóan emberi hozzáállás nem volt ritkaság a régi észlelők között. Keresni kellett volna másik észlelőt, de a környéken már szinte senki nem lakott. A póhalmi központban később találtunk kiköltözőt, aki egy ideig vállalta az észlelést a tanyánál. Az út kifelé valamivel több, mint két óráig tartott. Visszafelé, fenn az úton, összesen 20 perc alatt a hídnál voltam. Nem siettem, inkább fékeztem, hátradőlve lépegettem. A szél minden lépésnél megemelt, és 4-5 méteres lépéshossznál tett le. Vigyáznom kellett, hogy át ne billentsen a lábamon, amikor letettem. A hídnál el kellett volna térnem a Körösladány felé vezető útra, a műszerkerthez. A fűrtmesterrel és feleségével a műszerkert észlelési feladatainak lelkiismeretes ellátásán túl is jó kapcsolatban voltunk. Egyáltalán, Ők mindenkivel jó kapcsolatban voltak. A fűrtmesteri feladatok lényege a körösladányi öntözőfűrt Hármas-Körösön úszó vízkivételi műve, a magasvezetésű tápcsatorna, és a vízsztétosztó művek összehangolt üzemeltetésének, karbantartásának folyamatos egyeztetése, az események nyilvántartása, könyvelése, az elszámolások igazolása, a vízkormányozást és karbantartást végzők közvetlen irányítása volt. Néhány próbálkozás után beláttam, hogy az oda-vissza 4 km utat oldal-szélviharban nem tudom az úton előrehaladva megtenni, és ott az út mellett nem volt árok, csatorna, amibe lemehettem volna. A széllel szembe dőlve és oldalra lépegetve meg órákig tartott volna az út, (ha egyáltalán lehetséges ennyit oldalazva menni) biztosan lekéstem volna a visszaútra kiszemelt vonatot.

Amint ezt átgondoltam, hangos hápogásra lettem figyelmes. A hangok

fentről jöttek. Felnéztem, és rövid keresgélés után (mivel a hangot a szél igencsak megferdítette) megláttam, hogy fenn a magasban egy nagy csapat vadkacsa száll, egyenesen szemben a széliránnyal. Az előző két madár-eset (az üldözés és a fácskán) nyomán illuzórikusnak tűnt, hogy ezek a többi madárral ellentétben nem csak repültek, hanem haladtak is a szél ellenében. Utólag tudtam meg, hogy a földdel párhuzamos, tartós, utazó típusú repülésben épp a vadkacsák a leggyorsabbak. A ragadozók és a fecskéfélék a „zuhanóbombázó” üzemmódban, ferde rárepülésben érnek el rövid távon nagyobb sebességet, mint a vadkacsák. A postagalambok és az albatroszok hosszabb távokat tesznek meg leszállás nélkül, de kisebb sebességgel, a szárnycsapások számával takarékoskodva közlekednek. A vonuló darvakat már a Gyomaendrődön 1985-ben tapasztaltnál lényegesen gyengébb szél is visszahatol, mint azt 2010 decemberében, Nagyszénás és Szarvas között végzett belvízi vízhozam mérések alkalmával láttuk. Ilyenkor arrébb szállnak néhány száz méternyi, és másik légifolyosót keresnek maguknak, ha nem sikerül, más magasságokon is próbálkoznak, de nem adják fel.

A vadkacsák normál utazósebessége 100-125 km/óra, de ha valamiért bele kell szűrni még néhány szárnycsapást, megközelíthetik a 200 km/óra sebességet is. Így aztán ezen az emlékeztető napon rendezett ék alakban, harsány hápogással kommunikálva húztak Dévaványa felé. A hátradőlős technikával átszáguldottam a hídon és a túloldali hídfeljárón. Beértem Gyomaendrőd nagyközségbe, és igyekeztem a vasútállomásra.

A vonat lekésése miatti aggodalmam teljesen alaptalannak bizonyult. Aznap a vonatok járásának és a menetrendnek utóljára annál a szerelvénynél volt köze egymáshoz, amivel reggel odaérkeztem. Nem sokkal utána közeledett ugyanis Mezőtúr

felé a Budapest-Békéscsaba vonalon első alkalommal a MÁV új típusú (talán V63-as) villanymozdonya, és húzta maga után a „Pesti gyorsot”. Röviddel az után, hogy belefutott a tomboló viharba, a szél lekapta a mozdony üzemen lévő áramszedőjét, és néhány méterrel arrébb is vitte hempergette a sínektől, épp annyira, hogy a rádióon riadóztatott vasúti „darus dízel” nem érte el, ezért valahonnan kerítettek egy földön járó darus, vagy markolós-köteles gépet, amivel az áramszedőt a vasúti járműjavítók darujának hatásterületére tették. Onnan azután visszaemelték a helyére, továbbá szereltek rá valami bilincs-féléket is. Erre szükség is

volt, mivel a szél Békéscsabáig még kétszer emelte le az áramszedőt, de az a bilincsek miatt a mozdony tetejét már nem tudta elhagyni, így nem kellett külső darus segítséget hívni. A hiba állítólag az lehetett, hogy a menetszélre felkészített rögzítés leoszorító erejét hatástalanította a viharos oldal- és hátszél, így az áramszedő alaptest fő fizikai igénybevétele a sínvég-illesztési hézagokon és a sínhullámokon való zakatolásból eredő fel-lemozgás lett, s amint oldódott-felugrott valamelyik sarok, a szél oldalirányú összetevője vette át az események irányítását, nem engedte visszazökkenni a helyére az áramszedőt.

Azért csak megjött egy személyvonat, még világosban, így hazafelé jól láttam, hogy hosszú kilométereken keresztül sorakoztak a terepen a félrebillenő tarajos földfűvás-hullámok.

A természet ezen a napon egy szelíd ízelítőt adott roppant erejéből. Én is megtapasztaltam belőle néhány órát. Vannak azonban olyan állandóan a terepen dolgozó munkatársak, valamint kijáró vízrajzi észlelők, vízmérők, akiknek napi munkájuk során sok-sok hasonló nehézséggel kell megküzdeniük.

Czakó András

Czakóné Czédli Jolán

„Vízügyes” családból származik, aki a BME elvégzése után okl. vízépítő mérnökként, 1973-ban került a vízügyi igazgatósághoz, a Vízrendezési Osztályra, ahol 1982-ig dolgozott, az utolsó két évben osztályvezetőként. 1982-ben mezőgazdasági-vízügyi szakmérnök lett. Ezután két gyermekével négy évet töltött GYES-en, majd visszatérve 1986-tól a Vízgazdálkodási Osztályra került. Ott különböző beosztásokban - végül 13 évig osztályvezetőként - dolgozott, 2008-ig. A 2007-ben kapott Vízügyes aranygyűrű a legkedvesebb elismerés számára.

Találkozásom Dégen Imrével

Talán a mai fiatalok nem is tudják, ki volt Dégen Imre - az Országos Vízügyi Hivatal elnöke - de a régi vízügyesek felkapják a fejüket e név hallatára, mert a vízügy fénykorát fémjelezte, amikor óriási vízgazdálkodási beruházások valósultak meg és nagyon elismert, sikeres volt az ágazat. (Ha megnézik a Magyar Életrajzi Lexikonban, megismerhetik az életútját.)

1970-ben történt, bár Édesapám akkor is (összesen 50 éven át) vízügyi szolgálatban volt, még ekkor - másodéves egyetemistaként - a felsőbb vezető személye engem sem igen foglalkoztatott. Nem ismertem a neveket sem, de a Budapesti Műszaki Egyetemen találkoztam Dégen Imrével, mégpedig úgy, hogy ő tartotta a vízgazdálkodás című tárgyunk előadásait. Érdekesek voltak az elő-

adásai, tartalmukban - a vízgazdálkodási beruházások közgazdasági vonatkozásairól szóltak - és külsőségeikben is, ugyanis más professzoraink mellett nem segédkeztek az Országos Vízügyi Hivatal munkatársai, csak ő mellette. Persze nem véletlen tartott előadást, címzetes egyetemi tanár volt. Nagy László és Dávid László - későbbi főosztályvezetők - elegáns, tekintélyes emberek voltak, ők asszisztáltak előadásaihoz, ők írták a táblára, amit kellett, egyikük fehér kesztyűben, mert allergiás volt a krétaporra. Dégen Imre alacsony, kicsit köpcös, bajszos ember volt, - mi elég idősnek láttuk - de ma már tudom, hogy alig volt akkor 60 éves. A diákok nem voltak már abban az időben sem túlzottan tekintélytisztelőek, így óráit elég kevesen látogatták, a sok közgazdasági képlet levezetése még igazi szakmai tudás hiányában nem volt elég vonzó. Kevés volt a „katalógus” is (ez a jelenléti ív aláírását jelentette),

így akik benn voltak is inkább hátrább húzódtak - a Kmf. 21-22-ben, amelyik egy elég nagy előadóterem - olvasgatni, szunyókálni. Én láttam, hogy a „Vízgazdálkodás” című könyv, aminek szerzője ő maga volt, egy Tolsztoj „Háború és béke” nagyságú, s vizsgázni kell majd belőle. Arra kényszerítettem magamat, hogy bejárjak és figyeljek, ezért valahol az első sorokban ültem általában, jegyzetelgettem közben, hogy meg is maradjon valami bennem az elhangzott anyagból.

A tantárgyra mindössze egy évünk volt, az anyag óriási, s az elnök részletesen, becsületesen leadta a tananyagot. Közben egy szép, verőfényes tavaszi napon a tankör társaimmal kirándultunk Szentendrére, - akkor voltam ott először - megfogott elsőre a város szépsége, a hangulata. Nézegettük a Duna parton a látnivalókat, mikor én kicsit lemaradtam valamit megnézni a többiektől, fel-

Folytatás a 5. oldalon →

tűnt Dégen Imre, szemben velünk, egy hölgy társaságában. Elsétáltak a többiek mellett, s mikor engem meglátott, átfutott az öröm az arcán, látszott, hogy ismerősnek vél, megállt és érdeklődött, hogy vagyok, hogy tetszik a város? Felismertem, meglepődve, de udvariasan válaszoltam, mondtam, hogy itt vagyunk a tankörrel, nagyon tetszik stb. A többiek nézték, ahogy barátságosan beszélgetünk, majd elkészönt tőlem, és partnerével, - aki előtt talán éppen a bizonyíték voltam arra, hogy milyen jó a kapcsolata az egyetemi hallgatókkal - mentek tovább. Megvártak társaim, és mondogatták, igazán mondhattam volna, hogy „Dégen elvtárs” ismerőse, netán ro-

kona vagyok, nekem nem lesz nehéz vizsgázni! Jót nevettem, kicsit tettem magam, mintha valóban így lenne, s azután bevallottam, hogy az előadásairól tűntem ismerősnek, mert bejárok és elől ülök.

Eljött a vizsga is, de a „dráma” elmaradt, (volt helyette matekból, mechanikából). Hiába féltünk, mindenké 4-est és 5-öst kapott, mert írásbeli vizsga volt, sok és bonyolult kérdéssel, de a padok árnyékában az általa írt „nagy könyvet” is lehetett, - sőt kellett - „forgatni”, ami igazi ritkaság volt az egyetemi vizsgák akkori nagy szigora mellett, tehát az évfolyam ragyogóan szerepelt.

Többet azután nem beszélgettem Dégen Imrével, s amikor már a víz-

ügynél dolgoztam, s láttam, hogy milyen nagy tekintélynek örvendett, eszembe jutott ez a kis történet, s most valahogy megint felötlött bennem, gondoltam elmesélem, remélve, ez nem von le semmit az ő érdemeiből, amit mások és máshol sokat méltatnak. (Ami meghökkentő, ő is és az előadásain résztvevő másik két kollégája, a két főosztályvezető is később tragikus halált halt, úgy emlékszem Dégen Imre és Nagy László hivatali úton autóbaleset áldozata lett, s Dávid László afrikai kiküldetés közben hunyt el, mindhárman a kor neves szakemberei voltak.)

Czakóné Czédli Jolán

Solymosi Istvánné

A „Fényes Szellők” nemzedékéből származik, aki a leningrádi Kalinin Politechnikai Intézetben (Egyetem) végzett hidroenergetikai szakon. 1957-től a debreceni vízügynél, a Szeghalmi Szakasz-mérnökségen dolgozott, majd 1964-től a szakasz-mérnökséggel együtt a KÖVÍZIG-hez került, ahol az első mérnök nő volt. Előbb a békési szakasz-mérnökség volt a munkahelye, ezután a Műszaki Tervezési Osztály kiváló tervezője, majd vezetője lett. 1984-ben vonult nyugdíjba. Igazi hivatás-tudó vízügyes, aki megállta a helyét a gáton is. Példamutatón dolgozott és mindenben segített az embereknek problémáik megoldásában, akár munkahelyi, akár szakszervezeti vezetőként. Nyugdíjasként is fontos számára a kapcsolat a vízüggyel, mely - nyugdíjas klub tagként - ma is aktív.

Kedves „vizes emlékeim...” ...két villanás

1957-et írtunk, amikor nagy reményekkel megkezdtem a vízügyi életem Szeghalmon. A debreceni vízügy szakasz-mérnökségén a kollektíva egyből befogadott, így könnyű volt a kezdet az egyetem után. - Szintezni tud? - kérdezte Zsombok János vízmester. - Tanultam. - feleltem. Be is bizonyítottam, az első „bizonyító” mérésnél több mint fél méteres hibát csináltam.

Zsombok János, aki segíteni akart nagy szegyenemben kivitt újra mérni. Laci nevű kubikos volt a figuráns. Leolvastam a lécet mm-es pontossággal. János ellenőrizte, Ő majdnem két centiméterrel többet olvasott. Újra olvastam, Nekem volt igazam. János is újra olvasott, két

centiméterrel több volt!

Én ezt nem értettem, így ment a „játék” le, fel a léccel, hol fent, hol lent volt az igazság. Végül János rájött a turpisságra, Laci a lécet hol a terpre, hol csizmája orrára állította. - „Huncut ez a betyár Laci.” - így János, én ilyen huncutságra nem gondolhattam.

Ilyen volt életem vízügyes kezdete, egy igazi emberséges életnek, ahol soha nem egymásból, hanem egymásért éltünk, cselekedtünk.

Én valahogy mindig bekerültem az élet sűrűjébe. Élen jártam a mozgalmi életben. Az igazgatóság négy-szögének egy csúcsa voltam, hosszú ideig a Sz. T. Sz. B. titkára. Nem volt nehéz, soha nem voltam a gondokkal egyedül. Az én időmben volt igazi vizes összetartás, akkortájt történt, hogy egy napon egy kubikos munkatárs keresett meg. - „Gizike néni nagy baj van! Segítsen!” - így

jött hozzám.

Nagyon megijedtem, a szívem össze-visszakalapált a döbbenettől. Elképzelni sem tudtam, min tudok én segíteni. A fantáziám össze-visszajárt. Családi összeomlás, valami tűzvész? Mire végre megmondta: - „A boltban loptam és megfogtak. Nem akarom, hogy a vízügynél megtudják! Gizike néni tegyen valamit, hogy a bolt ne jelentse tovább, mert ha tovább jelentik a hír elér a vízügyig. De a lopott flakont már ki is fizettem, vissza is adtam. Gizike néni segítsen!” Igen, elmentem a boltba, és sikerült elintézni, hogy nem jelentették tovább. Az egész csak most került napvilágra, már nem emlékezünk rá, és nincs lelkiismeret furdalásom, hogy akkor egyszer „korrupt” voltam!

Solymosi Istvánné

Kisháziné Vincze Julianna

Érettségi után 1967-ben SZTK ügyintézőként kezdett dolgozni a KÖVIZIG Gépészeti Osztályán, majd a két gyermekével eltöltött GYES után - 1977-ben - a Műszaki Tervezési Osztályra került műszaki rajzolóként, ahol terveket is készített. 1981-től a Gyulai Szakasz mérnökségen lett hatósági előadó, s közben informatikát tanult. A diploma megszerzésekor a Hatósági Osztályon dolgozott vízikönyv-vezetőként, ahonnan a Beruházási Osztályra került. Ott osztályvezető helyettes lett, majd a megalakult Informatikai Önálló Csoport vezetője 2004-ig, amikor elbúcsúzott a szolgálattól.

Történet a „nyugalom” éveiből

Valahogy úgy alakult az életem, hogy soha nem hagytam – és ma sem hagyok – magamnak olyan perceket, amikor elmerülhetek a semmittevésben. Ha csak pár pernyi időm van is, legalább olvasok, ha másra már nem telik az energiámból. Pedig megjártam már ezzel a szokásommal, és nem rajtam múlt, hogy nem lett belőle bajom.

1968 nyarán történt. Pár hete dolgoztam a vízügy gépműhelyében. Egyik reggel felvette a csörgő telefont a velem szemben ülő kollégám, és a szokásosnál nagyobb tisztelettel köszönt a készülékbe, majd igen hosszúnak tűnő, mély hallgatást követően átadta nekem a telefont, és furcsán, várakozva nézett rám. Amikor bemutatkozott a hívó, - nem túlzok – csaknem leestem a székről. Tulajdonképpen nem ijedtemben - mert akkoriban, tizenkilenc évesen, nem féltem én még az ördögtől sem - hanem a meglepetéstől. A telefon túlsó végén Kurta József igazgató kartárs mutatkozott be. Rögtön azal a kérdéssel kezdte, hogy mivel töltöm a munkaidőmet, van-e elég tennivalóm. Én meg - járatlan lévén

a ranglétra magasabb fokán ülök szokásaiban - kedvesen megköszöntem az érdeklődését, és elmondtam, hogy már nem csak ismerkedek a feladataimmal, mert a kollégáim nagyon szépen elmondták a tennivalóimat, minden műhelyt ismerek, stb., szóval elkezdtem könnyedén csicseregni az KÖVIZIG igazgatójának. Míg ő udvariasan végighallgatott, a másik két munkatársam néma csendben meredt rám. Hogy mit gondoltak, nem kérdeztem meg, mert érdekesen alakult a „traccs” vége. Miután kifogytam a mondanivalómból, Kurta igazgató kartárs örömét fejezte ki, amiért jól érzem magam a vízügynél, ugyanakkor rosszallását is megemlítette, amiért munkaidő alatt regényt olvasok – na, most esett le igazán az állam: megmondta a könyv címét is -, úgy gondolta hát, hogy felhív, hátha elpanaszolom neki, hogy nem adnak elég feladatot. Amúgy „Vincze Julisán” azonnal számon kértem tőle, hogy honnan tudja, mit olvasok, és honnan veszi, hogy azt munkaidő alatt teszem. Ekkor elnevette magát, és azt mondta, hogy ellenőrző körúton járt előző éjszaka, és mivel nem volt zárva a fiókom, belenézett, így talált meg benne egy könyvtári könyvet. Az olvasójegyen rajta volt a nevem, nem is kellett nyomoznia

a vétkes után. Olyan természetesen kértem ki magamnak a munkaidő alatti olvasást és meséltem el, hogy mikor veszem elő a könyvet, hogy Kurta József ismét elnevette magát, elkészönt és letette a telefont.

A dolognak nem lett következménye, és tulajdonképpen nem is tartottam tőle, mert biztos voltam a véltenségemben. Ugyanis kizárólag az ebédszünet elejét és végét jelző két kongatás között olvastam a csarnok napsütötte végébe kiülve, miközben elmajszoltam az ebédemre szánt kiflit vagy pogácsát.

Viszont most, visszaemlékezve az elmesélt történetre, a csaknem négy évtizednyi, szinte észrevétlenül egyre pörgősebbé váló vízügyes munka után, immár pár éve nyugdíjban, elgondolkoztam: Mennyivel nyugodtabban folyhatott egykor az élet, ha az igazgatónak arra is volt ideje és energiája, hogy éjnek évadján ellenőrizze az irodákat. No meg azt sem tudom ma már elképzelni, hogy mostanság a dolgozók regénnyel a kezükben ücsörögnének ebédszünetben akár az íróasztaluk mellett, akár a napon, mint „csendes pihenőben” szokás.

Kisháziné Vincze Julianna

KÖRÖS-VIDÉKI

hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél hírlevél melléklet

Kiadó: Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság.

Felelős kiadó: Bak Sándor igazgató

Szerkesztőbizottság vezetője: Szabó János műszaki igazgatóhelyettes

Tagjai: Pozsárné Kaczkó Zita, Faulháber Márton

5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*,

Fax: 66/526-407

E-mail: kovizig@kovizig.hu, www.kovizig.hu

Megjelenik negyedévente elektronikus formában.